LIETUVA

Nr. 30 — CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 28 Liepos (July) 1899 m. — Metas VII

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

The Lithuanian Weekly

"LIETUVA"

Published at Chicago, Ill., every Friday

Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and English languages.

Subscription $2.00 per year.

All communications must be addressed:

A. OLSZEWSKI,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Sta. No. 60.

Nedėlinis Laikrasztis

"LIETUVA"

Iszeina kas Petnyczia Chicago, Ill.

Kasztuoja ant metų:
AMERIKOJE $2.00
Į UŽMARE $3.00

"Lietuvos" spaustuvė spausdina wisokes Knjgas, Konstitucijas ir wisokius kitus drukus lietuwiszkai, lenkiszkai ir angliszkai.
Darba atlieka graži, greitai ir pigiai.

Užsiraszant "Lietuvą" ir prisiuncziant pinigus už ją, kaip ir su wisais kitais reikalais, wisada reik uždeti szitoki adresą:

A. OLSZEWSKIS,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Sta. No. 60.

Politiszkos žinios.

Amerika.

Pasiskundimas laikraszczių reporterių ant sunkios cenzuros ant jų korespendencijų nuo Filipinų salų ir nurodymas melagingumo raportų jenerolo Otis, nors Washingtono waldžios newa nepripažįsta, iszduoda sawo waisius. Isz Washingtono tuojaus praneszė jenerolui Otis apie apkaltinimus jo per laikraszczių reporterius. Ant to jis tuojaus atsiuntė telegramą besiteisindamas, kad jis niekada ne stabdė iszsiuntinėjimo teisingų žinių; sawo raportams pats wienok primeta, kad jie ėsą per daug "konserwatywiszki", bet neprisipažįsta, kad but kada siuntęs melagingas žinias. Ką turi reikszti žodis "konservatywiszki", jenerolas Otis to ne paaiszkina. Kad užmetinėjimai laikraszczių reporterių daromi Amerikos kariaunos wirszinįkui kas link slėpimo tikrų žinių apie padėjimą amerikoniszkos kariaunos, ypacz apie besiplatinanczias ligas, apie nepasekmingas operacijas ant karės lauko ne buwo be pamato—tą patwirtina atėję pas gimines kareiwių laiszkai ir sugrįžę nuo Filipinų liuosnoriai ir jų oficierai. Net terp wyriausio kariszko daktaro ir jenerolo Otis dabar užgimė didesni nesutikimai: daktaras skundžiasi, kad jenerolas stabdo jo darbą kaipo gydytojaus.

Lygiai swetimų krasztų, kaip ir Amerikos laikraszczuose tankiai pasitaikydawo wisoki apkaltinimai karės ministerio Algero, kurisai buk pawertęs kariauną į paprastą įnagį politiszkų partijų, o apie tikrus kariaunos reikalus ne mokėjo priderancziai rupintietiesi. Algerą apkaltino už ne gerą pristatomą swetur kariaunai maistą, už stoką waistų ir kitokių neatbutinai reikaliagų daiktų. Apkaltinimai tie traukėsi ilgai; isz pradžių prezidentas ant to ne paisė, bet už dengimą ministerio kaltės, laikraszcziai pradėjo kaltinti prezidentą. Tas priwertė ant galo karės ministerį Algerą pasitraukti nuo urėdo. Prezidentas dimisiją ministerio priėmė; jo wietoj paskyrė Rootą. Ar tas geriaus wes kariaunos reikalus, pamatysime tikt wėliaus.

Amerikos admirolas Dewey su sawo laiwu lankosi dabar Trieste, Austrijos porte.

Už lynczawimą Floridoj szeszių italijonų, terp Amerikos ir Italijos užgimė nesutikimai. Italiszki laikraszcziai smarkiai užpuola ant Amerikos ir reikalauja atlyginimo užmusztų szeimynoms; randas bene per sawo pasiuntinį Washingtone su tokiu reikalawimu jau atsiszaukė į Amerikos randą.

Pasibaigė tarybos terp Amerikos ir Prancuzijos kaslink muitų ant abiejų krasztų taworų. Tarybos nors ėjo sunkiai, bet wisgi abiem pusėm pasisekė susitaikyti: Prancuzija numažino muitus ant tulų amerikoniszkų taworų, Amerika gi nuo prancuziszkų.

Garsus sudžia Chambers, kurisai, budamas wyriausiu sudžia Amerikos paskirtu ant Samoa salų, pagimdė nereikalingus kraujo praliejimus ir be mažo ne pagimdė didesnių nesutikimų Amerikos su Wokietija, nors terptautiszka tirinėtojų komisija iszteisino jo darbus, bet Amerikos randas, ant užganėdinimo jo įžeistos Wokietijos, atszaukia Chambersą nuo Samoa salų.

Prancuzija.

Dreyfuso prowa prasidės miesto Rennes 7 d. rugpjuczio. Kaip paduoda, sude bus perkratinėjamas tikt garsus rasztas bordereau wadinamas, kaipo swarbiausias dokumentas, ant kurio pasirėmęs sudas nubaudė Dreyfusą. Kadangi kasacijos sudas jau pirma persitikrino, kad minėtas dokumentas yra ne Dreyfuso raszytas, bet jo prieszų padirbtas, tai dabar nieks ne abejoja, kad Dreyfus turės but iszteisintu. Ar su pasibaigimu Dreyfuso prowos pasibaigs tąsynės ir apkaltinimai rando? Maža yra wiltis ant nusiraminimo Prancuzijoj. Kadangi, jeigu Dreyfus ne kaltas, tai kiti turi but kalti; jeigu dokumentai, ant kurių pasirėmęs sudas iszdawė sawo pirmutinį nusprendimą neteisingi, kitų tyczia padirbti, tai reikia tuos tikruosius kaltinįkus, anuos dokumentų dirbėjus, surasti, teiposgi susekti su keno žinia, ar gal ant keno paliepimo tie dokumentai ant prapuldymo nekalto žmogaus likosi padirbti. Kaipo dalywautojus tų wisų szelmystų laikraszczciai pamini daug augsztas kariaunoj užimanczių wietas ypatų, kaip antai: buwusį karės ministerį Marcierą, jenerolą Gonge, buwusį kariszką Paryžiaus gubernatorių, o pirmiaus karės ministerį jenerolą Zurlinderą ir daugelį kitų oficierų, ir aristokratų. Kol tie ne bus nubaustais, jeigu pasirodytu isz tikro kaltais, ne galima laukti nusiraminimo Prancuzijoj. Tikt Amerikoj ant wisokių apkaltinimų mažai paiso, užimanczių augsztas wietas ne atiduoda po sudu; bet už tai czia, per rinkimus laimėjus kitai partijai, apkaltinami turi pasitraukti. Prancuzijoj urėdai, iszėmus ministerių, pastowesni, mažiaus suriszti su rinkimais. Todėl ten wisuomenė reikalauja nubaudimo nusidėjusių nors augszcziausias wietas užimanczių urėdnįkų. Dabar gi suradimas ir nubaudimas kaltų ypacz augsztų oficierų reikalingas ant pakėlimo geros garbės prancuziszkos kariaunos. Tuom tarpu randas bijosi tų kaltų jieszkoti, kadangi jie per didelę įtekmę turi kariaunoj; taigi jie galėtu priesz randą kariauną pakelti, o tąsyk tasai neturėtų ant ko remtiesi. Gal but, kad toliaus wisuomens balsas priwers randą atmesti baimę ir griebtiesi ir tų kaltų nubaudimo, teip kaip jis priwertė randą perkratinėti isz naujo Dreyfuso prową; dabar wienok pats randas ne drysta tą daryti.

Wokietijos ciecorius stengiasi isznaudoti dabartinį prilankumą prancuzų ant didesnio susiartinimo Prancuzijos su Wokietija ir jeigu bus galima, ant susiriszimo tų wieszpatyszczių. Laikraszcziai dabar pranesza, buk Wokietijos ciecorius rengiasi atsilankyti su kariszka laiwyne Prancuzijos porte Breste. Iszėmus patrijotų lygos laikraszczių, kiti tam pritaria ir atwirai kalba apie naudą susiriszimo Prancuzijos su Wokietija, kadangi, kaip pasirodė iki sziol, Prancuzija, reikalui atsitikus, ne gali ant Maskolijos užsitikėti.

Holandija.

Sandaros kongresas caro sususzauktas į Haagą baigia sawo dienas. Jis neiszdawė tų waisių, kokių nuo jo laukė caras, kurio mieris buwo: idant wieszpatystės sutiktu nors ant tulo laiko ne dauginti kariaunos, kadangi apwersdamas treczdalį surinkimų ant kariaunos reikalų, su likusiais pinįgais ne galį užganėdinti kitų Maskolijos reikalų, o czia dar lyg ant nelaimės per eiles metų tai wienoj, tai kitoj jos dalyj kankina gywentojus badas. Nieks ne tikėjo, idant kitų krasztų delegatai važiuotu į Haagą ant užgyrimo to, ko caras geidžia; kongresas wienok neužgyrė nė to, ko nuo jo wardan žmoniszkume ciwilizuota wisuomenė turėjo tiesą laukti. Wisuomenė turėjo tiesą reikalauti, idant suważiawę ant kongreso delegatai nutartų padaryti karę žmoniszkesne, mažiaus panaszia į kową draskanczių žwėrių. Bet ir tas nepasisekė. Rods mėtymą explioduojanczių medegų isz balionų uždraudė, bet pakėlė s kitų krasztų delegatams klausymą uždraudimo wartoti bombas pripildytas troszkinanczių gazų ir anglijonų wartojamų dabar kulkų "dum-dum" wadinamų, kurios ne tik sužeidžia, bet drasko kuną—pasiprieszino angliszki ir amerikoniszki delegatai, taigi delegatai augsztai ciwilizuotų krasztų besigirianczių sawo ciwilizacija. Dėl jų pasipriesziniimo net tos wieszpatystės, kurios iki sziol tokių kulkų ne wartojo, priwerstos bus jas įwesti. Rods užgyrė parengimą terptautiszkų sudų, bet kad pasidawimas nusprendimams tokių sudų nepriwerstinas, tai, žinoma, ant praszalinimo karės jie galės wien kalbinti silpnesnę pusę nusilenkti wisame priesz reikalawimą drutesnės. Ne kas do nauda isz tokių sudų, kadangi jie ne galės buti teisybės apginėjais. Taigi wisas kongresas nieko gero ne nuweikė.

Rytini Azija.

Draskymas Europos tautų wisokių Chinų krasztų pradeda ne patikti chiniecziams. Kadangi begėdiszkiausiai prie to elgiasi Maskolija, tai priesz ją ir kreipiasi chinieczių piktumas. Maskolija tą jauczia ir numano, kad jai greicziaus negu kitoms tautoms atseis ginti užgrėbtus krasztus, bet sawo begėdiszko pasielgimo ne perkeiczia, tikt rengia twirtynes, į jas gabena kariauną ir ginklus.

Chinų randas žino, kad ant kowos su Europos tautomis chiniszka kariauna ne tinka, todėl nors po japoniszkai karei bauginosi susiriszimo su Japonija, to dabar pats jieszko. Ciecorienė dabar iszsiuntė pasiuntinius su dowanomis pas Japonijos ciecorių ir kelis szimtus jaunų chinieczių, kuriuos nori patalpinti ant mokinimosi japoniszkose kariszkose mokslainėse. Praszo Japonijos ciecoriaus atsiųsti atsakanczius japoniszkus oficierus ant organizawimo ir mokinimo chiniszkos kariaunos. Chinų randas dawė teiposgi padirbti Wobietijos dirbtuwėse kelis naujus kariszkus laiwus. Jeigu jis butų seniai pasirupinęs apie sudrutinimą kariszkų pajiegų, Europos wieszpatystės ne butų drysusios glemžti wisokius Chinų apskriczius.

Japonija užėmė mažas gulinczias terp Japonijos ir Amerikos niekam neprigulinczias salutes, kadangi dažinojo, kad Amerika jas rengiasi užimti ir czia parengti sawo laiwynei stacija. Japonija mat Amerikai užbėgo už akių.

Wokietija užėmė ant Sziaurinių Ledinių jurių gulinczias, netoli Spicbergeno, ne apgywentas Meszkų salas, ant kurių suradę turtingus akmeninių anglių plotus. Salos tos niekam ne prigulėjo. Dabar wienok Maskolija ir Szwedija užprotestawo priesz tą užėmimą, tikt nežinia, ar Wokietija dėl to protesto atsisakys tų waldybų, kurios, dėl anų anglių plotų, turi labai didelę wertę.

Pietinėj Afrikoj dar karė ne praszalinta. Anglijonai prieszinasi sumažinimui reikalawimų iszreikszty gubernatoriaus angliszkų waldybų Pietinės Afrikos Milnero ant susiważiawimo su Transvaaliaus prezidentu Krueger'iu. Reikalawimų tų ne priėmė isz syk prezidentas Krueger, todėl nėra didelės wilties, kad juos priiimtu dabar. Taigi pietinėj Afrikoj dar gal užgimti karė, kuri nežinia kaip gal pasibaigti.

Isz Lietuwos.

Renka aukas ant Katarinos paminklo.

Maskoliszkas caras, gal ant parodymo sawo prilankumo lietuwiams (ypatiszkas tas netikusio waldono tikrai žwėriszkas prilankumas), maloningai daleido rinkti po wisą Maskoliją ir jo tikrai cariszkai numylėtą Finlandiją aukas ant pastatymo Wilniuje paminklo maskoliszkai paleistuwei, ciecorienei Katarinai II. Aukas pradėjo jau rinkti; Lietuwoj, žinoma, wisokį numylėti caro paszlemėkai rinks jas ir nuo lietuwių su priewarta. Tegul lietuwiai ne duoda! Mes turime swarbesnius reikalus negu statymas paminklų wisokioms maskoliszkoms paleistuwėms!

Wagiliai bažnyczioj.

Wilniuje į bažnyczias szwentomis dienomis susirenka ne mažai žmonių ant maldos. Isz to pasin udoja wisoki wagiliai ant kraustymo besimeldžianczių kiszenių. Sztai wieną tikt 6 d. liepos wien Szwento Jono bažnyczioj sugriebė tris wagilius bekraustant besimeldžianczių kiszenius, bet ne wisi wagiliai likosi suimti, iszėjus isz bažnyczios masznelių pasigedo daugelis žmonių, o terp tų ukinįkės Lipskienės pawogė masznelę net su 60 rublių. Buwo tai wisi minėtos ukinįkės užczėdyti pinįgai.

Arklių paroda Želudkuose.

Berželio mėnesyj Želudkuose, Lydos paw., Wilniaus gub. atsibuwo ukinįkų arklių paroda. Ant dowanų paskirta 250 rubl. už geriausius eržilus ir kumeles gerų tinkanczių prie darbo weislių: už pirmutinius iszdalino 100 rubl., už antrus 150 rubl. Ant parodos sugabeno apie 100 arklių, geriausi wienok buwo ukinįkų ne Wilniaus, bet Slonimo pawieto Garteno gub.

Merga isztekėjo už mergos.

Maskoliszkas laikrasztis "Pribaltyjskyj Listok" pranesza, kad wiena gywenanti Rygoj naszlė neseniai atsiszaukė į sudą praszydama, idant jai sugrąžintu jos mergiszką wardą, kadangi ji, nors buwo isztekėjusi, mergystės nenustojo, wyras jos, su kuriuom iszgyweno 20 metų, buwo mat teiposgi moteris, tikt kad ją klaidžiai už wyriszkį į knjgas užraszė, ji ir rėdėsi wyriszkai. Sudas, isztyręs tą dalyką, persitikrino, kad minėta moterisskė teisybę sako. Pa klausta sudžios perdėtinio, kodėl ji teip ilgai tylėjo, atsakė, kad gėda jai buwo pirma prisipažinti, jog ji isztekėjo už moteries.

Pakwaiszęs maskołpalaikis.

Į Wilniaus policiją atėjo kapitonas Peczenkin ir papasakojo, kad atėjęs į gywenimą sawo szwogerio, augsztėsnio urėdnįko Fedeikino, jis jį apkapojo su kardu, bet nežino, ar ansai likosi gywas, kadangi apkapojęs jį, Peczenkin pats iszbėgo. Policijos wirszinįkas nusiuntė persitikrinti, ar besiskundžiantis ne meluoja; bet pasirodė, kad tai teisybė: papasirodė, kad Fedeikin turi nukirstą wieną ausį, weidą ir gilius įkirtimus į kaklą. Nesutikimų terp jų ne buwo, Peczenkin užpuolė ant Fedeikino įgawęs nuo girtuokliawimo proto sumaiszymą.

Jawų prekės.

Pereitą sanwaitę už lietuwiszkus jawus mokėjo Liepojuje: už pudą rugių 80—84 kap. Awižos paprastos 69—74 kap., geros 75—79 kap., geriausios 80—82 kaip. Miežiai 69—70 kap. Grikai 90 kap.; grikų kruopos 142 kap. Pupos 80—81 kap. Linų sėmens sausi po 125—130 kap.; drėgni pigiaus. Kanapių sėmens 179 kap. Kwietinės klynės smulkios 56 kap., widutinės 57—59 kap., stambios 60—62 kap.

Wilniuje mokėjo: už pudą rugių 73—75 kap., awižų 75—80 kap., grikų 76—68 kap. Pudas szwiežio nesudyto swiesto 9 rubl. 25 kap.—9 rubl. 50 kap.

Prižiura mokintinių wasaros laike.

Maskoliszkas apszwietimo ministeris iszdawė naują padawadyjimą, pagal kurį prižiura mokintinių laike ferijų pawesta wisiems tarnaujantiems mnisterijoj. Tokių budu kaimų mokintojai turi tiesą daboti ir perserginėti, teiposgi denuncijuoti daug už juos apszwiestesnius gimnazijų mokintinius. Pasirodo, kad ir ministeris Bogolepow, nors buwo uniwersiteto profsoriumi, bet elgiasi teip kaip paprastas menkai iszmanantis policistas.

Pirkimas liudinįkų.

Lietuwiai lygai Amerikoj kaip ir tėwynėj papratę prie tasymosi po sudus, nors ant to ne butų nė jokio pamato. Isz to netikusio lietuwių palinkimo pasinaudoja wisoki menkos doros niekszai: antai Wileikos pawietyj kiekwienoj wietoj, kur tikt yra sudai, priwiso gana tokių, kurie už pinįgus pasisamdo už liudinįkus. Nors nieko nežinotų apie besiprowojanczių tiesas ir kaltes, toki niekszai už pinįgus, kreiwai prisiegdami, samdosi į liudinįkus tai wienos, tai kitos pusės.

Žemiszkos įtaisos Lietuwoj.

Maskoliszki laikraszcziai wėl pranesza, buk wieszpatystės roda dabar perkratinėja užmanymą widurinių reikalų ministerio įwesti žemiszkas įtaisas Lietuwoj. Pirmutiniai įstatai likosi permainyti, pritaikinti prie sanlygų Lietuwoj. Pagal ministerio užmanymą Lietuwoj ne butų liuosų rinkimų, bet sanarius žemiszkų įtaisų paskirtų patsai randas, žinoma, wien isz maskolių. Užmanymas tasai, kaip sako, tapo užtwirtintu. Ne didelę atgabęs naudą lietuwiams ta nauja maskoliszka sznipinyczia!

Žemdarbystės paroda.

Rygoj ką tikt atsibuwo žemdarbystės ir naminės ukės, teiposgi wisokių žemdarbiszkų maszinų paroda. Paroda traukėsi 10 dienų, likosi uždaryta 4 d. liepos. Ant parodos szį metą suwežė daugiaus daiktų negu kitais metais. Kasztus parengimo wisai uždengė surinkimai už wietą ir nuo lankytojų už įėjimo bilietus.

Kanalizacija Wilniuje.

Musų tėwynės sostapilėj, miesto Wilniuje iki sziol nėra nė wandens traukimo ir perwalymo įtaisų, nė kanalizacijos. Kaslink kanalizacijos, Peterburgo kompanija Koppel & Co. atsiliepė į miesto rodą su užmanymu parengti kanalizaciją, kas, žinoma, padarytu miestą daug sweikesniu. Atsiliepimas kompanijos priwertė miesto rodą perkratinėti tą klausymą, bet ji iki sziol nieko ne nusprendė.

Prižiura nusidėjėlių pabėgusių į Ameriką.

Iki sziol maskoliszki sudžios tirinėtojai ir prokuratoriai atsiszaukdawo tiesiog į konsulius Amerikoj su reikalawimu sujieszkoti, parengti paslaptą dabojimą, arba reikalaudami suaresztawimo pabėgusių isz Maskolijos į Ameriką nusidėjėlių. Dabar wienok maskoliszkas randas paaiszkino, kad su tokiais reikalawimais ne gali prie konsulių kreiptiesi nė sudžios tirinėtojai, nė prokuratoriai, tokią tiesą turi wien tiesdarystos ministeris. Susineszinėti su užrubežiuose ėsancziai konsuliais nė sudžios tirinėtojai, ne sandaros sudžios ne turi tiesos.

Mergų prekysta.

Italiszkas laikrasztis "Italie" pagarsino žinias apie kelius mergų prekystos, kurią weda godus ant pelno wisoki besaužiniszki niekszai. Žinias pagarsintas minėtas laikrasztis gawo nuo atsibuwanczio dabar Londone terptautiszko kongreso ant apstabdymo tos bjaurios prekystos. Isz jų iszpuola, kad Leipcige, laike didžiojo knjgų jomarko atsibuwa teiposgi paslaptas mergų jomarkas. Czia siunczia wisoki agentai lygiai krikszczionys kaip ir žydai sawo suwiliotas wisokiuose krasztuose merginas. Czia supirktas gabena į miestą Jassy, Rumunijoj. Isz czia dalis taworo eina į Maskoliją, kita į Turkiją. Merginas, paskirtas Maskolijos paleistuwystės namams gabena į Wilnių ir į Rygą, kur suważiuoja pawieni tokių namų užlaikytojai ir turtingi mergų prekėjai pristatanti taworą wisiems Maskolijos miestams ir Siberijai. Mat musų tėwynės sostapilėj, galima sakyti, nėra pramonės ir prekystos gerais taworais, bet užtai bjaurioj mergų prekystoj Wilnius yra wienu isz centrų.

Latwių moterys pradėjo karę su karczemoms.

Isz Latwijos raszo, kad latwės ir estės, kurioms nusibodo naktimis laukti grįžtanczių isz karczemų girtų wyrų (Latwijoj ir Estijoj, kaip žinote, dar nėra monopoliaus nė rando degtinės pardawinyczių), atsiszaukė tiesiog į gubernatorių reikalaudamos uždarymo nors tų karczemų, kuriose tankiausiai terp girtuoklių pasitaiko musztynės. Gubernatorius paklausė pasiraszusių po reikalawimu kelių szimtų moterų ir jų nurodytas karczemas uždarė. Žinoma, užtai ne wienas wyras, netekęs numylėtos pasilinksminimo wietos, gerai apdaužė prisidėjusias prie uždarymo moteris, bet tos ant to ne paiso. Pradžią kowos su karczemoms padarė estės, dabar jų pėdoms eina jau ir latwės. Kad tai ir lietuwės to pabandytų.

Žemdarbiszki pamokinimai.

Maskoliszkos žemdarbystės ir wieszpatystės turtų ministerijos rengiasi, laike wisų žemdarbystės parodų parengti atsakanczius pamokinimus ir lekcijas wisokių žemdarbystės skyrių. Užmanymas geras, tikt žinoma, maskoliszki ministeriai rengs tokius pamokinimus ir lekcijas wien maskoliszkoj kalboj, o kad ją mažai lietuwių ukinįkų supranta, tai lietuwiams tie pamokinimai ne daug atgabęs naudos.

Iszmetė waiką isz geležinkelio trukio.

Ant geležinkelio, ant stacijos Gattenfeld, Prusų Lietuwoj, žandarai suaresztawo dwi moteriszkes ir wieną wyriszkį ir nugabeno į Karaliauczių, kur pasodino į kalinį iki prowai. Minėtas ypatas apkaltina, kad važiuodami, iszmetė per langą isz bėgancio trukio keturių mėnesių waiką. Trukį tuojaus sulaikė ir gana jieszkojo iszmesto waiko, bet jau jo nerado. Minėtos ypatos keliawo į Maskoliszką Lietuwą; į Prusus atkeliawo isz Amerikos. Kas jie toki yra isztikro, gal wėliaus suseks.

Balsas lietuwiszkos jaunuomenės besimokinanczios užrubežyje į Amerikos lietuwius.

Iki neseniai apie lietuwiszką jaunuomenę besimokinanczią užrubežyje nieko ne buwo girdėt. Tiesa, buwo ne mažai paeinanczių isz Lietuwos, ir net tikrų lietuwių, bet prigulint jiems prie lenkiszkų bei maskoliszkų studentiszkų draugyszczių, jie niekuom KAIPO LIETUWIAI neiszsiduodawo. Tik paskutiniuose metuose atsirado lietuwiai, kurie prie kiekwienos progos parodo sawo lietuwiszką tautiszką kilmę ir nepasiduoda nė joksioms draugų (lenkų ir maskolių) įtekmėms kas link tautiszkų dalykų.

Toks užsilaikymas musų brolių, nežiurint ant to, kad jie nepapilnė dė nė jokios draugiszkame su lenkais ir maskoljais gywenime netolerancijos, prieszingai, stengėsi wisados buti su jais sutikime, užtraukė studentiszkose sferose ignoranciją, kaip kada ir wisiszkai aiszkią, kas ypatingai patėmytinas medegiszkame terp draugų padėjime. Ir teip, studentai lietuwiai ir lietuwaitės, už meilę sawo žmonių ir tėwynės, užsipelno nuo studentų lenkų ir maskolių paniekinimą. Bet musų szirdyse dega ugnis, kurią kursto waidelotė—sąžinė tiesų žmonijos.

Imdami už pawizdį studentus mažų tautų, kaip armenus, bulgarus, serbus ir tt., kurie, mokindamiesi swetimose szalyse, tweria isz paskutinių spėkų sawo atskiras tautiszkas draugystes ir darbuojasi ant labo sawo žmonių, ir mes lietuwiai, wiens kitą susiradę, pradėjome rupintiesi apie tokias draugystes, kad parodyti Europai, kur ir kaip galima, jog Lietuwa, lenkų bei maskolių garsinama už pirmutinių bei antrųjų prowinciją, turi sawo ypatiszką tautą ir tokią pat tiesą ant sawo neprigulmystės kaip ir kitos tautos.

Tokiu budu praėjusiuose metuose 1898 Gruodžio mėnesyj susitwėrė "Draugystė Lietuwos Jaunuomenės" Zueriche, o 7 dieną Gegužio mėnesio szių metų draugystė lietuwiszkos jaunuomenės "Ruta" Freiburge (Szweicarijoj). Nors tos pirmutinės lietuwiszkos studentiszkos draugystės nedidelį turi sanarių skaitlių, kadangi ir lietuwių besimokinanczių užrubežyje dar ne daug, wienok yra wiltis, jog jos ateitėj atgabęs waisius.

Žmonija gerai susiprato, jog "mokslas tai galybė", už tai kiekwiena kylanti isz miego tautelė, ant greitesnio nuo sawęs nusimetimo wergiszko jungo, užkrauto kitų ciwilizuotų tautų, kurios wisaip rupinasi pawergtus gaiwalus migdyti kad tikt nepraoustų, stowinti po, jų "priegloba" turi už pirmutinę ir swarbiausią sawo pareigą trustiesi ant apsiszwietimo ir prasimokinimo, turi atkreipti atidą ant sawo jaunuomenės, nes tik ji yra priiėmėja jaunos dwasios ir ateinanczios gentkartės auklėtoja. Kokia jaunuomenė tautos—tokia jos ir gentkartė, tokia jos ateitis.

Tautos, welkanczios nasztą kryžiaus, kaip tai: lenkai, rusinai ir kitos tam panaszios, turi jau nuo seniai wisokias paszelpos draugystes ir stipendijas neturtingai sawo jaunuomenei, kuri, apturėdama per kruwiną prakaitą sawo wiengenczių apszwietimą, ne gali jau wien pagal sawo sanžinę ne darbuotiesi ant sawo tautos labo.

O kas su musų szwenta Lietuwa?

Jau ne begalima nė prisipažinti, juog musų tėwynės rubežiai, kuriais per kelis amžius ji buwo suwaržinta, sutrupėjo, bet ant Lietuwos gėdos ir nelaimės ji iki sziol nesirupino apie sawo apasztalus szwiesos. Didesnė dalis lietuwiszkos jaunuomenės—tai waikai ukinįkų ir dažniausiai neturtingų. Kiek sweikatos ir dwasios turi ji padėti iki pabaigia augsztesnes mokyklas, tai tik ji wiena teatjauczia, nes kitaip lietuwiszka wisuomenė nebutų teip nejausli medegiszkame tų apasztalų czelpime. Lietuwiszka akademiszka jaunuomenė Lenkijoje bei Maskolijoje szeip teip dar pasistumia užsiimdama korepeticijomis, perraszymais etc., o atważiawęs į užrubežį, kuom užsipelnysi, ne mokėdamas gerai prancuziszkos arba wokiszkos kalbos? Nauda gi apsiszwietimo užrubežyje, ypatingai Prancuzijoje ir Szweicarijoje, kur žmogus ant tulo laiko isztrukęs isz po nagų sziaurinės meszkos, atsirandi liuosu kaip paukształis, yra Lietuwos waikams, o podrauge ir jai pa-

cziai milžiniszka. Užtat traukia į szwiesos krasztus musų jaunuomenė pilna karsztų geismų mokslo ir energijos ne paisydama ant nė jokių medegiszkų kliuczių, tuomi užsiganėdindama, jog tai mokinasi ant sawo motinos Lietuwos naudos.

Argi ne atėjo laikas lietuwiszkai wisuomenei ant tų sawo wabalėlių atsiżwelgti? O jeigu ji ant to nebesidairo, tai mes, menki jos akyse wabalėliai szaukiame: "seniai, jau seniai laikas!"

Amerikiecziai! Į Jusų pusę atsigrįžę, szaukiame su wilczia, jog Jus, dabartiniai kelwedžiai lietuwių, iszgirdę musų balsą, nepasiliksit kurcziais! Žinome gerai, jog Jus turite daugelį sawo reikalų, bet ant gero brangios Tėwynės nepasigailėsite rupeszczių, ir darbo sekancziame teip swarbiame tautiszkame dalyke.

Ar ne galėtu tarpe Amerikos lietuwių susitwėrti paszelpos draugystė lietuwiszkai neturtingai jaunuomenei, besimokinancziai užrubežyje, ypatingai tokiems neturtingiems studentams bei studentėms, kurie už tautiszkus reikalus yra priwersti apleisti sawo tėwynę? Įkunyti tokias draugystes nėra ne galimu, isz pradžių tik reikia kelių twirtų tėwinainių, kurie užsiimtu iszaiszkinimu wietiniams tautiečiams reikalingumo ir naudingumo szelpimo sawo akademiszkos jaunuomenės, nurodytų vaisius kokius apturi nuo to kitos wargstanczios po swetimu jungu tautos.

Butų labai geistina, idant wisos lietuwiszkos draugystės Amerikoje teiktusi sziame darbe, ne weizint ant skirtumo nuomonių ir mierų, prisidėti medegiszkai, pastodamos sanariais tokios draugystės.

Lietuwiai Amerikonai! Argi ne insteigsite sawo "Mocziutės"?! Te mato swetimtaucziai, jog ir lietuwiai supranta užduotę žmonijos!

Tęgywuoja lietuwiszka jaunuonė!

Te žengia szwiesa pryszakyn!

"Mokslas—tai galybė".

Wardan Lietuwiszkos jaunuomenės užrubežyj.

P. S. Meldžiame wisus lietuwiszkus laikraszczius atkartoti szį atsiszaukimą.

Isz Amerikos.

Ardo su dinamitu sztritkarių linijas.

Brooklyne užgimė tarnaujanczių ant sztritkarių sztraikas; pereitos sanwaitės seredoj užgimė sumiszimai ir musztynės, dalis kybanczio geležinkelio likosi su dinamtu iszardyda, prie ko keli žmonės likosi sužeisti. Kas dinamitą padėjo, to nieks nežino, bet mena, kad tai sztraikierių arba jų draugų darbas. Keli sztraikieriai likosi suaresztuoti. Užgimė daugelyj wietų susimuszimai terp sztraikuojanczių ir jų wietas užėmusių sztritkarių tarnų. Musztynėse diktai žmonių likosi sužeistų, jų skaitlių dar padidino policija waikydama susimuszusius. Terp sunkiai sumusztų patinkam wieną, rodosi lietuwiszką prawardę, 9 m. Menkų, kuriam policistas su sawo lazda apdaužė galwą.

Muszis szerifo su pleszikais.

CIMARRON, NEW. MEX. Netoli szito miestelio szerifas su sawo žmonėms prisiwijo plėszikus, kurie neseniai iszplėszė, netoli Folson expresinį, Southern geležinkelio trukį. Szerifas norėjo plėszikus suimti, bet tie nepasidawė. Užgimė smarkus muszis, kuriame wienas isz plėszikų likosi perszautas, bet užtai ir patsai szerifas ir jo pagelbininkai tapo gana sunkiai paszauti. Per tai gaudymas plėszikų turėjo apsistoti, jie nutraukė toliaus ir pasislėpė kalnuose.

Statistika nelaimiu ant geležinkeliu.

Likosi pagarsinta statistika nelaimių ant geležinkelių. Isz jos matyt, kad pereitą metą ant geležinkelių 47741 žmonis pasiekė nelaimės, isz ko 5869 likosi užmuszti, 40882 sužeisti. Geležinkelio tarnų 1958 tapo užmuszti, o 31761 sužeistas. Pasažierių užmusztų buwo 221, o 2975 sužeisti. Slapta važiuojanczių trampų užmuszė 4680, sužeidė gi 6176. Taigi wienas užmusztas pasažierius iszpuola ant ant 2267 270, wienas gi sužeistas ant 170 141 keliawusių. Terp geležinkelio tarnų iszpuola wienas užmusztas ant 449, o sužeistas ant 28 tarnų.

Užsimusze kunigas.

PHILADELPHIA, PA. Wikarijus szas czianykszczios Szwento Juozapo katalikiszkos bažnyczios, kunigas Jordan, važiuodamas nuo wieno isz sawo parapijonų namon, ant susibėgimo ulyczių norėjo nuo bėganczio karo nuszokti, bet nuszoko teip nelaimingai, kad smarkiai puolė ant žemės ir su galwa sudawė į trotuaro asfaltą. Nors odos ne prakirto, bet kunigas jautė baisų skaudėjimą. Nugabeno ji į jo bažnyczią, kur jis apmirė ir nors paszauktas daktaras wiską iszbandė, kunigas ne atgawo jau žado ir į porą walandų pasimirė.

Ingersoll ne gywas.

Pagarsėjęs Amerikoj priesztikėjimiszkas rasztinjkas Bob Ingersoll, sawo wasariniame gywenime netoli New Yorko, pereitos pėtnyczios dieną pasimirė staiga nuo apopleksijos. Ingersoll gimęs 1833 m.

6 italijonai lynczuoti.

TALLULAH, LA. Czia likosi žmonių minios suimti 6 italijonai nužiurėti kaipo užmuszėjai pažįstamo czia daktaro. Minėtus italijonus priraisziojo prie medžių ir suszaudė. Gal but, kad jie buwo wisai ne kalti.

Lengwa Amerikos oficieru pastoti.

Kadangi mažai atsiszaukia liuosnorių norinczių su filipiniecziais kariauti, tai Washingtono randas nusprendė į kariauną priiminėti ir nemokanczius angliszkai ateiwius, nors jie ir ne butų Amerikos ukėsais. Kiekwienas, kuris atwes werbawimo biurams po 40 liuosnorių, bus į oficierus paskirtas. Nors teip prižada waldžios.

Užsinuodinę piknikininkai.

LENE, ILL. Jaunas waikinas, szwedas Anderson, kurisai čmė dalywumą mokslainių piknjke, pasimirė nuo nuodų, kurie nežinia kokiu budu pateko į walgį, kurį piknjkinjkai walgė; po walgymui, apart Andersono, apsirgo tuojaus dar 17 žmonių; tie nors sunkiai serga, bet dar gywi.

Gaisrai.

MILWAUREE, WIS. 18 d. liepos užsidegė czia Grace hotelis, ant kertės Keed ir Park st. Ugnis platinosi su neiszpasakytu greitumu. Subėgę ugnagesiai pradėjo sawo darbą, bet užgriuwusių sienų 12 sargų likosi sunkiai apkultų, isz kurių 4 apkulti mirtinai.

¶ TOLEDO, OH. Sudegė czia didelės C. H. & D. jawų krautuwės su keliais szimtais tukstancziu buszelių wisokių jawų. Blėdį ugnies padarytą skaito ant milijono doliarų.

MOUNT VERNON, IND. Sudegė czia dideli Peeleso jawų malunai ir prie jų ėsanczios jawų krautuwės. Blėdį ugnies padarytą skaito ant & 150000.

SARATOGA, N.Y. Sudegė czia didelės bicyklių krautuwės Legetto. Blėdį ugnies padarytą skaito ant $120000.

NEW YORK. South Brooklyne sudegė didelės jawų krautuwės, o jose 300000 buszelių wisokių jawų, teiposgi dwi krautuwės Atlantic dokų. Blėdį ugnies padarytą skaito ant $200000.

Nelaimes ant geležinkeliu.

COLUMBUS, OH. Netoli Haverhill, ant Norfolk ir Western geležinkelio, susimuszė pasažierinis geležinkelio trukis su prieszais bėganczin taworiniu. Prie to trys geležinkelio tarnai: maszinistas taworinio trukio, peczkurys pasažierinio ir dar wienas geležinkelio tarnas likosi užmuszti. Pasažieriniame trukyj ne mažai pasažierių likosi apkultų, terp kurių yra ir pawojingai apkulti.

SCOTTSVILLE, KY. Ant Chesapeake & Nashville geležinkelio, nupuolė nuo tilto pasažierinis trukis ir beweik su wisu sudegė. Prie to sudegė wienas pasažierius, apdegusių ir apkultų yra apie 20.

Twanai.

ALBUQUERQUE, NEW MEX. Nuo didelių lytų užgimė czia dideli twanai, kurie užliejo ir daugelyj wietų iszardė Santa Fe geležinkelį.

Pranesza teiposgi isz Texaso apie naujus twanus, kuriuos pagimdė isz naujo daugelyj wietų atsitikę debesų praplyszimai.

Nelaime kastynese.

PITTSBURG, PA. Kastynėse Redstone Coal Oil & Gas Co. Grindstone atsitiko dujų expliozija, kuri iszardė kastynių olą. Prie to 70 kalnakasių likosi užbertų. Iki sziol isztraukė 8 sunkiai sumankytus. Kas atsitiko su kitais, dar ne žinia.

Ledai.

Wisconsine, Campbello porto aplinkinėse siautė baisi audra su ledais ir debesų praplyszimais, nuo ko užgimė twanai, kurie užliejo didelius dirwų plotus ir užneszė juos pieska. Ko neisznaikino twanai, tą iszmuszė ledai.

Isz darbo lauko.

¶ VIOLE, ILL. Rado czia naujus anglių plotus, ant kurių žada neužilgio parengti kastynes.

¶ NEWBURGH, N. J. "Colwell Witoux Co." pakėlė ant 10% uždarbį wisų sawo darbinjkų.

¶ Kotzebue apskrityj, Alaskoj, 1000 aukso jieszkotojų kenczia didelį wargą, nuo kurio apsireiszkė terp jų skorbutas.

¶ MARCHEL, WIS. Czianykszcziai kapitalistai rengiasi dirbdinti elektriszko geležinkelio linijas į New Carlisle ir į La Porte.

¶ LISBON, OH. Darbinjkai czianykszczių ciao dirbtuwių reikalauja, idant jų unija butu pripažinta.

¶ ALLEGHENY, PA. Wood Rune, ant Preble ul., Pennsylvania Carting and Machine Co. rengia naują dirbtuwę.

¶ BELLEFONTE, PA. Rengia czia naują porcelėno dirbtuwę. Kada czia prasidės darbai, patilps su wirszum 100 darbinjkų.

¶ ELWOOD, IND. Czianyksztės blėtos dirbtuwės pradėjo dirbti; 2000 darbinjkų gawo jose darbą. Wisi darbinjkai gauna padidintą užmokesnį.

¶ SPRINGFIELD, ILL. "Twenty Two Inch Mill" dirbtuwės, kurios iszstowėjo per kelis metus, pradėjo dirbti ir 200 žmonių gawo darbą.

¶ PITTSBURG, PA. Atsibuwa czia kastynių sawinjkų ir kalnakasių konwencija ant tarybų kaslink užbaigimo wisų terp wienų ir kitų užgimusių nesutikimų.

¶ WHEELING, W. VA. Darbai einanczia ne niekiausiai; kaip kitų kastynių sawinjkai skundžiasi ant stokos darbinjkų. Daugelyj wietų rengia naujas kastynes.

¶ PITTBURG, PA. Ant South Side, ant Josephina ir 27 ul. neužilgio bus parengta nauja dirbtuwė; rengia ją Iron City Metal Ceiling Co.

¶ SHARPSBURG, PA. Darbinjkai czianykszczių 6 augsztų peczių, kurie buwo sztraiką pakėlę, sugrįžo prie darbo; pakėlė jų uždarbį ant 20%.

¶ SHARON, PA. Darbinjkai czianykszczių augsztų peczių, kurie buwo sztraiką pakėlę, gawę reikalaujamą pakėlimą užmokesnio, sugrįžo prie darbo.

¶ POTTSVILLE, PA. Dirbtuwės Pottsville Iron & Steel Co., kurios per ilgą laiką iszstowėjo, neužilgio pradės wėl dirbti. Patilps czia 1000 darbinjkų.

¶ DE LANEEY, PA. Sztraikas czianykszczių kalnakasių pasibaigė: kompanija priwersta likosi pripažinti unija ir pakelti darbinjkų uždarbį.

¶ Kalifornijos wyno ir sodų augintojai garsina per laikraszczius, kad reikalauja darbinjkų prie rinkimo wynuogių ir sodų waisių.

¶ CLEVELAND, OH. Sztraikai czianykszczių sztritkarių tarnų užgimė isz naujo, kadangi kompanija sawo pirmiaus duotų pažadėjimų ne iszpildė.

¶ MAHANOY CITY, PA. Primrose kastynėse neužilgio prasidės darbai. Kastynės tos likosi uždarytos ant atlikimo wisokių reikalingų pertaisymų.

¶ HARTSHORNE, IND. TER. Sztraikas czianykszczių kalnakasių, kurisai prasidėjo 9 d. wasario, dar nepasibaigė; darbinjkai wienok tiki, kad jiems pasiseks jį laimėti.

¶ LISBON, OH. Shieds nupirko 1400 akrų žemės su naujai surastais anglių sluogsniais terp Confield ir Lisbon. Ant tų plotų parengs kastynes, kuriose dar szį metą ketina pradėti darbus.

¶ ELK LICK, PA. Sztraikuojanti czianykszczių kastynių darbinjkai sugrįžo prie darbo už seną užmokesnį, tikt wieton kas mėnesį, turės užmokėti uždarbį kas 14 dienų.

¶ TOLUCA, ILL. Darbai einanczia labai gerai; ir isz kitur atwažiawę darbinjkai galėtu gaut greitai darbą, kadangi kompanija nori parengti daugiaus szaftų, tikt ant wietos nėra tiek darbinjkų, kiek reikia. K. S.

¶ CLEVELAND, OH. Sztraikas czianykszczių sztritkarių tarnų traukiasi su sumiszimais: keliose wietose straikieriai po bėganczias karais pametė dinamitą. Miesto majoras poreikalawo nuo gubernatoriaus milicijos.

¶ NEW YORK. Atsibuwa czia konwencija darbinjkiszkų organizacijų miesto New Yorko. Isz swarbesnių iki sziol nutarimų reikia paminėti nusprendimą uždėjimo atsakanczio fondo ant szelpimo pakėlusių sztraiką organizuotų darbinjkų.

¶ BLUEFIELD COUNTY, PA. Sztraikas czianykszczių kalnakasių pasibaigė. Darbinjkai sugrįžo prie darbo. Gaus jie dabar po 45c. nuo tonos iszkastų anglių, dirbanti gi prie maszinų po 22½c. nuo tonos.

¶ EVANSVILLE, IND. Sztraikas czianykszczių kalnakasių baigiasi: 9 kompanijos jau sutiko mokėti pagal užgirtą Chicagoj užmokesnio tabelę, 8 dar nesutinka, bet nieks nė abejoja, kad ir jos turės sutikti ant to, ant ko dauguma sutiko.

¶ HUNTINGTON, PA. Prairie Creek Coal Co., wiena isz didžiausių szitame sztete, sutiko, teip kaip darbinjkai reikalawo, ant 8 darbo walandų ir ant užmokesnio po $2.12½ ant dienos arba po 55c. nuo tonos newalytų anglių.

¶ MAHANOY PLANE, PA. Kastynėse Lawrence Coal Co. pasiliowė darbai ir per tai 350 žmonių neteko darbo. Priežastis yra ta, kad pagedo anglių kėlimo prietaisos. Kastynės tos teip ilgai stowės, kol ne atliks reikalingų pataisymų.

¶ JOLIET, ILL. Dwi czianykszczios geležinių sztaugų dirbtuwės "Federal Steel Co." pradėjo dirbti nuo pereitos sanwaitės seredos, treczioji gi nuo ketwėrgo. Gawo darbą 700 darbinjkų. Dirbtuwės "Seatl Sheet Plant" teiposgi pradėjo jau dirbti.

¶ EVANSVILLE, IND. Sztraikas czianykszczių kalnakasių traukiasi toliaus, sztraikuojanti darbinjkai stengiasi jų wietoje dirbanczius scabsus prikalbėti mesti darbą, bet kastynių sawinjkai pastatė ginkluotą sargybą, kuri nieko prie kastynių neprileidžia.

¶ DENVER, COL. American Smelting & Refining Co. per sawo reprezentantą pagarsino, kad neprasidės jos dirbtuwėse darbai, kol darbinjkai reikalaus pripažinimo unijos. Unijos yra tai darbinjkų, o ne kompanijų reikalai; kokią tiesą, rodosi, gali kompanijos turėti kisztiesi į priwatiszkus darbinjkų reikalus!

¶ CONNELLSVILLE, PA. Darbai prie kokso peczių eina gerai, papratę prie to darbo darbinjkai greitai gali gauti darbą. Darbinjkai prie kokso peczių uždirba 46—69 dol. ant mėnesio, mainieriai gi gali uždirbti po $2.25 ant dienos. Fayete ir Westmoreland County stato dabar daugiaus kokso peczių.

ISZ Lietuwiszku dirwu.

Isz Springvalley, Ill.

Musų prabaszczius, kun. Pėža, atsisakė nuo prabaszczystos. Priežastis atsisakymo yra ta, kad kaip tai yra kitur ir pas mus kunigas norėjo waldyti ne tikt tikėjimiszką bet ir turtiszką musų bažnyczios dalį. Atkakęs pas mus, rado placių bažnyczlai nupirktą, o ant rėdymo materijaliszkų parapijos reikalų buwo komitetas isz 9 sanarių. Kunigui tas nepatiko, kadangi prižiurėtojų ėsą per daug; prezidentu galys but tikt jis pats, jeigu parapija ant to ne sutiksianti, tai jis uždarysęs bažnyczią. Buwo suszauktas mitingas, bet parapijonai ant kunigo užmanymo ne sutiko, nusprendė, idant kunigas waldytu wien altorių. Isz to kilo wisi nesutikimai terp kunigo ir komiteto, tas daėjo iki wyskupui. 25 d. berželio 3 isz komiteto nusidawė pas wyskupą. Wyskupas užklause jų, kodėl jie nepriima kunigo už parapijos prezidentą? Komitetas iszaiszkino priežastis, terp kurių swarbiausia buwo ta, kad kunigas daro prie wisokių darbų didesnes bilas, negu atliktas darbas gali kasztuoti, originaliszkų bilų niekam nerodo. Tas aiszkiai pasirodė prie dirbimo peczėties draugystės szwento Antano. Todėl ant mitingo parapijonai nutarė, kad geriaus wisai be kunigo pasilikti negu kunigą Pėžą priimti už parapijos prezidentą. Tokį nutarimą komitetas ir perstatė wyskupui. Wyskupas liepė parapijonams pasijieszkoti, teip kaip jie nori, kitą kunigą, kadangi pas dijecezijoj ne turys mokanczio lietuwiszkai kunigo: wisoj diecezijoj turys tikt du lietuwiszku kunigu: Pėžą ir Maszotą, bet ant paskutinio turys perdaug skundų. Paskui pas wyskupą atkeliawo patsai kun. Pėža ir atsisakė nuo parapijos. Po tam wienok, nuo wyskupo pargrįžęs, dar suszaukė parapijos mitingą newa ant apsirokowimo ir prie to bandė su parapijonais susitaikyti, bet tas ant niekų nuejo: ant to mitingo dar labiaus su parapijonais susibarė. Prideranczio apsirokawimo ir nebuwo padaryta. Dabar parapija tikrai nežino, ar be jos žinios kunigas nepridirbo skolų, už kurias reiks paskui parapijai užmokėti ir tai daugiaus negu isztikro kunigo padirbdinti daiktai gali kasztuoti. Parapijonai.

Reikaluose Paryžiaus parodos komiteto.

Į musų redakcija atėjo szitie nauji balsai ant sanarių į komitetą Paryžiaus parodos:

P. Ambrozewyczius isz Philadelphios, Pa., kadangi Szernas atsisako nuo prezidentystos, jo wietoj perstato:

Ant prezidento D-rą Szliupą;

Ant kasieriaus — J. J. Pauksztį isz Plymontho, Pa.;

Rasztinjką — P. Mikolainį isz Plymoutho, Pa.;

Apdirbėju reikalų — kun. Miluką;

Knjginjkais: kun. Žilinską isz Plymoutho, Pa. ir V. Stagarą isz Shenandoah, Pa., (reikalingas butų wienas, kadangi ėsant dwiem, bereikalo darbas trukdysis).

5 lietuwiai aukautojai isz Thorp, Wis., perstato szituos kandidatus:

Ant prezidento — kun. Žilinską.

„ rasztinjko — P. Mikolainį.

„ kasieriaus — J. J. Pauksztį.

„ knjgiaus — V. Stagarą.

Jeigu kunigas Žilinskas atsisakytu nuo prezidentystos, tai jo wietoj perstato D-rą Szliupą.

Aukautojai isz Carbon Hill, Ill., perstato sziuos kandidatus:

Prezidentu — kun. Žilinską isz Plymouth, Pa.;

Apdirbėjais reikalų — D-rą Szliupą ir kun. Miluką isz Brooklyno.

Kasieriumi — J. J. Pauksztį isz Plymouth, Pa.

Rasztinjku — P. Mikolainį isz Plymoutho, Pa.

Knjginjku — kun. Žilinską (turbut czia klaida, kadangi kun. Žilinskas perstatytas pirma ant prezidento? Red.)

Isz So. Omaha, Neb.

Girdint apie sanlygas lietuwių gywenimo kituose miestuose, ne bus pro szalį daneszti szį bei tą ir apie musų miesto lietuwius.

Miestelis S. Omaha skaito apie 20 tukstancziu gywentojų, lietuwių isz wiso galima surinkti į 100 ypatų, o apsiwedusių galima skaityti per 20 szeimynų, isz kurių didesnė dalis apsiwedę su lenkėmis. Lietuwiai czia gywenanti dirba wien pjowinycziose, lietuwiszkų wertelgų neturime, iszskyrus wieną karczemnjką. Sanlygos gywenimo czia ne blogiausios, kadangi už darbo walandą moka po 17½ cento ir darbai eina pusėtinai ir norinciam dirbti jų ne stokuoja.

Lietuwių apszwietimas ir supratimas czia teip kaip ir kitose wietose, stowi ne augszcziausiai, mažai yra tikrų tėwinainių mylinczių sawo motiną Lietuwą ir dirbanczių ant jos labo; wieni paskendę lenkiszkoje dwasioje, kiti, nors skaitosi lietuwiais, bet reikalų lietuwystės nenori suprasti.

16 d. berželio A. Uriszauskas ir J. Philips pasiryžo aplankyti lietuwius rinkdami aukas ant Paryžiaus parodos fondo, bet tas neapsiėjo be kliuczių. Tikriems lietuwiams nereikėjo daug sznekėti: kaip tik dažinojo su kokiu reikalu atsilankėm, tuoj dawė, kas kiek galėjo; kiti prieszingai, kritikawo kožnas pagal sawo nuomonę: wieni sakė, kad ant Diewo garbės ar ant kitokio gero darbo tai duotų, kiti, persergėdami sakė, kad koks kytruolis, surinkęs tuos pinigus, nueis sawo keliu ir wisai Paryžiaus nematys; dar kiti, kuriems reikėtu rodosi reikalus musų tautos gerai suprasti ir kurie laiko sawę už apszwiestus, atkirto stacziai šukydami: wienas po Paryžių gers ir walgys, o mes ant jo pinigus dėsime!

Teip tai musų broliai gelbsti nelaimingą sawo motiną Lietuwą po caro jungu waitojanczią. Man rodosi, kad jeigu lietuwiai tik wieną dieną apleistu alaus negėrę, o tuos centus, ką turi pragerti, kad paaukautu ant tokių reikslų kaip Paryžiaus paroda, tai ant parengimo ant jos lietuwiszko skyriaus užtektų pinigų.

Buwo czia susitwėrusi pagelbinė draugystė po wardu Sz. Stanislowo, bet, dėl ne tikusio jos surėdymo, turėjo griuti.

J. P.

Traverse City, Mich.

20 nr. "Lietuvos" musų miestelio lietuwiai, protestuodami priesz P. R. Gaubo rasztą patilpusį "Vienybėj", pasigyrė wisi suprantą tautiszkus reikalus. Dabar wienok pasirodo, kad ne wisi supranta.

Tuojaus po protestui, P. Geo. Gaubas perėjo per lietuwius rinkdamas aukas ant Paryžiaus parodos reikalų; kožnas aukawo gėdydamasi atsisakyt, arba norėdamas pasirodyti suprantancziu tautiszkus reikalus. Neilgai trukus wienok "Saulės" skaitytojai pareikalawo nuo P. G. Gaubo paaukautų pinigų: girdi Baczkauskas liepė neduot ant szito reikalo. Gaubas aiszkino, kad tik wien "Saulė", musų tautai ne norėdama nieko gero daryt, nerenka aukų, ir kitus atkalbinėja, wisos iszmintingesnės redakcijos priiminėja aukas ir sawo skaitytojus prie jų ragina. Tas aiszkinimas "Saulės" skaitytojų ne pertikrino, jie wis reikalawo nuo to "bediewio" Olszewskio, kuris kunigėlį baigia isz swieto waryti, atimti pinigus ir arba atgal atiduot, arba nusiųsti į kitą redakciją.

Iszmintingai padarė pp. Olszewskis ir Szernas atsisakydami nuo komiteto, nes isztikro, kaip matote, jų prigulėjimas trukdytų tolesnį aukų rinkimą. Neiszmintingi žmonelės wis mislytų, kad jų aukas Olszewskis apwers ant prowos su kun. M. Krawczunu; tokią nuomonę platintu wisi kunigo bernai ir jo draugai.

Matote, kokius waisius atgabena musų netikusių wadowų mokinimai. Wieni mokina doros, stengiasi žmonis apszwiesti, kiti pykina ir szaukia: nesimokykite nieko, nes mums nuo nemokanczių lengwiaus wilną kirpti!

S. KARALIUS.

Isz Indianopolis, Ind.

Indianopolise yra keli lietuwiai iszsiskirstę terp swetimtauczių. Skaitymu knjgų ir laikraszczių neužsiima. Kalbinant man prie iszsiraszymo laikraszczių, wienas atsakė, kad seniaus turėjęs "Vienybę", bet dabar apsieinąs be skaitymo; kitas atsakė, kad isz pradžių skaitęs maldakingę, o paskui paliowė ir wisai skaityti užmirszo (nužengė mat wėžio žingsniu atgal). Daugumas teisinasi, kad be laikraszczio gal apsieiti, kadangi ir be jo žino krautuwes, kur gali reikalingus daiktus nusipirkti, žino saliunus, kuriuose yra dideli stiklai.

Pawieni lietuwiai gywena czia pas swetimtauczius, kadangi nėra atsakanczių lietuwiszkų szeimynų; wiena rods, norėdama isz boardingierių gywenti, tyczia isz kitur atsikraustė, bet pas tuos wientauczius boardingieriai ne gali iszgywenti, welyja persikelti pas swetimtauczius.

Szeibutas.

Isz Piereefield Falls, N. J.

Lygiai czia, kaip ir Pennsylvanijoj daugiasiai lietuwių dirba arba anglių kastynėse arba geležies dirbtuwėse; kaip koks uždirba, sulyginant su uždarbiais senoj tėwynėj, pusėtinai: uždirba paprastai nuo $1.50—2.25; kaip kiti uždirba ir po 5 dol. ant dienos. Bet kaip uždirba, teip ir praleidžia be jokios sau ir sawo tautai naudos. Swarbiausi musų miestelio lietuwių darbai — yra tai girtukliawimai, be to dauguma musų brolių ne gali apsieiti. Paklausk katro, ar skaito kokį laikrasztį arba knjgutę? Kur tau! Reikalo skaitymo musų broliai dar ne supranta. Pagal pasielgimą ir waisiai: per girtuokliawimus proto ne gali įgauti, todėl ir musų lietuwiai, besibaugydami apszwietimo, labai žemai stowi.

L.

Lietuwiszki ateiwiai.

Isz generaliszko ateiwių užweizdos komisoriaus Powderly'o surinktų žinių apie skaitlių wisokių tautų ateiwių matyt, kad per wisą laiką, nuo 1d. liepos pereitų metų iki tokiam jau laikui szių metų, atkako į Amerika lietuwių isz wiso 6858, kuriame tai skaitliuje buwo 5291 wyriszkis ir 1567 moterys. Daugiausiai atkako italijonų, nes 78725; žydų atkako: 21153 wyriszkiai ir 16262 moterys, lenkų 18191 wyriszkis ir 10 275 moterys, maskolių 1261 wyriszkis ir 513 moterų. Mažiaus negu lietuwių atkako: holandiecziu, finlandiecziu, grekonių, japoniecziu, portugalieczių, prancūzų, rumunų, iszpanijonų, australieczių, chinieczių ir wisokių smulkesnių tautų.

Isz Westvilles, Ill.

Pas mus užgimė nesutikimai terp kunigo ir parapijonų. Nebereikalo mat musų prabasztėlis be klierikaudamas prisilaikė pas Chicagos prabaszczių: nuo Chicagos mokintojaus iszmoko dalyti jį užlaikanczius parapijonus į wisokius skyrius: salaweiszių, bediewių, suwalkieczių, pennsylwanieczių. Kaip Chicagoj, teip ir czia sėja nesutikimus terp žemaiczių ir suwalkieczių; wisus nepritarianczius despotiszkam parapijos ir jos kasos waldymui wadina bediewiais. Ant parapijos mitingų su policijos pagelba mėto laukan wisus, kas tikt drysta priesz jo despotizmą atsiliepti. Ar ne per greit, kunigėli, pradedi Krawczuniszkai elgtiesi? Svetis.

Arklewagysta.

Netoli Clinton, Mass., tarnaujantis ant farmų waikinas lietuwys, pasipraszęs nuo farmerio arklį, nuwažiawo į Clinton atlankyti pažįstamus. Atkakęs ant wietos, pririszo arklį, o pats įėjo į widų. Isz to ir pasinaudojo arkliawagys, kurisai, įsėdęs į wežimėlį, nupleszkėjo. Anam waikinui neteko nieko daugiaus, kaip pasiskųsti į policiją. Toje greitai wagilių suėmė; juom pasirodė lietuwys paeinantis isz Sziaulių pawieto. Sudas nusprendė jį ant wieno mėnesio i kalinį. Gėda turėtu buti swetimuose krasztuose wagystoms terszti lietuwių wardą!

Isz Thorp, Wis.

Musiszkių czia yra mažiausiai su lyginant su kitų wietų lietuwiais, bet mes jau dawėm ne mažiausiai pagal musų skaitlių: ant Paryžiaus parodos ir kankintinių sudėjome jau $4.50; toliaus užsidirbę ir wėl duosime isz naujo, kiek iszsigalėdami.

VIETINIS.

Isz wisur.

‖ Londone sudegė pajiegos stacija "Western Electric Cable Co. Blėdį ugnies padarytą skaito ant $1250000.

‖ Mieste Pinar del Rio, ant Kubos, terp amerikoniszkų kareiwių apsireiszkė geltonasis drugys.

‖ Azijatiszkas maras isz Indijų iszsiplatino jau ir ant Afrikos salų: ant prigulinczių Anglijai salos Mauritius ir prancuzams salos Reunion.

‖ Europoj užstojo dabar dideli karszczai. Londone pasimirė daug žmonių nuo karszczio. Paryžiuj, Berlyne, Windobonoj, Ryme taipgi neiszpasakyti karszczai.

‖ Maskolijoj, Wolyniaus gubernijoj, beweik su wisu iszdegė miestelis Dobieczin. Prie to pražuwo ir 7 žmonės. Ugnyje pražuwo wisi gywentojų turtai.

‖ Indijose maras apima wis didesnį apskritį. Dabar jis apsireiszkė jau mieste Poona, kur widutiniszkai kas dieną pasitaiko po 100 naujų apsirgimų. Isz apsirgusių didesnė pusė mirszta.

‖ Mieste Baku, ant Kaukazo, sudegė kerosino rezerwoarai Rilskio; sudegė 600000 pudų kerosino wertės 1500000 rublių. Patsai milijonierius Rilski, paimtas į kalinį, nusinuodino.

‖ Ant stowinczio Portsmoutho porte, Anglijoj, angliszko kariszko torpedų naikintojaus "Ballfinch" atsitiko garinio katilo expliozija, kurios 7 kareiwiai tapo užmuszti ir 11 sunkiai sužeisti.

‖ Ant torpedinio laiwo "Adler", prigulinczio prie Austrijos kariszkos laiwynės, stowinczio Pola porte exploliodawo garinis katilas. Prie to wienas oficieras ir keturi jurinjkai likosi užmuszti.

‖ Pagal paskutinį žmonių suskaitymą atliktą pereituose metuose, Szwedijoj yra 5062918 gyventojų, terp kurių yra 2466638 wyriszkiai ir 2596280 moterų. Szwedijos sostapilėj, mieste Sztokholme yra 295789 gyw.

‖ Charlotenburge, netoli Berlyno, laike lenkiszkų draugyszczių piknjko trenkė perkunas į wėliawos sztangą, nuo jos perėjo ant žmonių susirinkusių ant platformos. 100 žmonių likosi žaibo užgautų, isz tų 3 užmuszti, 16 sunkiai sužeisti ir 25 lengwiau sužeisti.

‖ Mieste Gmunden, laike parodymo teatre, į kurį susirinko daug žmonių, užkilo wētra, kuri su didele baladone nuneszē teatro stogą. Susirinkę persigando ir ant syk pradējo werżtiesi laukan; susigrudime ne mażai žmonių likosi pawojingai sumankytų.

‖ Rugsėjo mēnesyj szių metų atsibus Peterburge (Maskolijoj) pieninįkystės paroda, ant kurios, drauge su kitoms wieszpatystėms užpraszyta ir Amerika. Wisoki produktai isz pieno ant parodos bus daleisti tikt isz Maskolijos, maszinos gi, reikalingos ant apdirbimo, galės but isz wiso swieto.

‖ Szwedijoj, ant salos Gothland, ant Baltiskų jurių terp naminių gywuolių užgimē kokia ten iki sziol nepažįstama liga, nuo kurios daug gywulių pastipo. Dabar liga užgriebē jau ir žmonis, ligonbucziai pilni serganczių. Daktarai pats iki sziol nežino, kas tai butų do liga.

‖ Pietinėj Amerikoj, republikoj Chili, 20 d. lieros siautē baisios wētros, kurios ypacz miesto Santiago de Chili aplinkinėse neiszpasakytai daug pikto pridirbo. Blēdys wien geležinkeliams padirbtos siekia 6 milijonų pesetų, ne skaitant sugriautų triobų. Kaip sako, wisi laukų waisiai likosi isznaikyti. Kiek prie to pražuwo žmonių, dar nežinia.

‖ Ant salos Sicilijos, pietinėj Italijoj, wulkanas Etna pradējo smarkiai isz sawo widurių mētyti ugnį; prie to buwo ir žemės drebėjimai, kurie pasiekē ner Rymą. Ryme žemės drebėjimai ne daug blēdies pridirbo, bet aplinkinėse jie buwo daug smarkesni. Kaime Rocca di Papa sugriowē daug triobų; miestelyj gi Castel Gandolfo sugriowē terp kitko ir katalikiszką bažnyczią.

‖ Maskoliszki laikraszcziai paduoda, buk atėję telegramai isz Rymo pranesza, kad Warszawos archiwyskupas Popiel bus pakeltas į kardinalus. Archiwyskupas Popiel yra maskolių szalinįku; Warszawoj jo wisi lenkai ne kenczia iszēmus aristokratų, kurių daugumas yra teiposgi szalinįkais susitaikymo lenkų su maskoliais.

‖ Maskoliszkas randas už degtinę surinko perēitą metą gryno pelno 260453000 rublių, taigi iszpuola po 2 rubliu ant kiekwieno gywentojaus, skaitant moteris ir waikus. Kiek tai žmonės turējo iszgerti to pasmirdusio raugalo, jeigu randas tiek gryno pelno galējo surinkti! 1897 m. pelnas buwo dar didesnis, nes pasiekē 284900000 rublių, o 1896 m. 294300000 rublių.

‖ Mandžurijoj maskoliai pradeda sawiszkai elgtiesi. Dabar antai jie priwertē chiniszkus urēdnįkus paliauti darbuszcia ēsancziose aukso kastynėse, kur turējo darbą 2000 chinieczių, kadangi mat tas kastynes nori maskolpalaikiai paimti į sawo rankas. Į sziaurius nuo miesto Mugden maskoliai atēmē nuo chinieczių anglių ir geležies kastynes ir už tai ne užmokējo chiniszkiems sawinįkams nē cento.

‖ Peterburge pasibaigē prowa dwiejų jenerolų, Slowanskio ir Koroczenkowo, apskųstų už prisisawinimą rando ant kariaunos reikalų paskirtų pinįgų. Sudas rado minētus jenerolus kaltais ir nusprendē ant 12 metų į Siberją. Kiti apskustiejie, pulkaunįkai: Slezarow, Popow, Lewaszew ir daugelis ciwiliszkų urēdnikų teiposgi nuspręsti į Siberiją. Minēti caro tarnai pasisawino isz wiso 247000 rublių rando pinįgų.

‖ Laikrasztis "Freedom" garsina dwasiszkų waldžių surinktas žinias apie skaitlių katalikų gywenanczių ant Filipinų salų. Isz tų žinių iszpuola, kad Manilles archidijecezijoj yra 1820000 katalikų, dijecezijoj Cebu 1750000, Jaro 1310000, Vigan 1000000 ir Comarines 900000; taigi isz wiso 6780000 katalikų. Katalikiszkų zokonįkų yra: Pranciszkonų 155, Dominikonų 108, Augustijonų 228, Rekolektorių 224, Jezuitų 186, Kapucinų 16, Benediktinų 16, Paulinų 675. Swietiszki kunigai czia nepriskaityti.

‖ Girios sargas isz Falkenburg, Slezijoj, užsimanē ypa tiszkai iszsigydyti nuo reumatizmo, kuris jį, kaip ir daugelį girių sargų, smarkiai kankino. Iszrado jis, kad geriausiu waistu bus sēsti į skruzdėlyną, kadangi žinojo, jog daktarai ant gydymo reumatizmo wartoja skruzdėlinę rugsztį. Ant drąsos iszgērē gerai degtinės, užsirukē pypkę ir radęs skruzdėlyną, į jį įlipo iszbandyti ypatiszką waistą. Besidarbuojant skruzdelėms, jis užmigo, deganti pypkē iszpuolē, nuo jos užsidegē suwilktos į skruzdėlyną sausos spyglės, nuo jų gi sargo drabužiai. Tikt tąsyk jis atsigawęs iszszoko isz tos ypatiszkos gydinyczios, bet nuo apdegimų apalpo. Rado jį apmirusį praeiwiai ir nugabeno į ligonbutį.

‖ Italiszkas mokslinczius, garsus Medijolano profesorius Lambroso, laikrasztyj "North American Review" patalpino sawo surinktas žiniss apie palinkimą prie žmogžudysczių wisokių Europos tautų. Isz tų žinių matyt, kad daugiausiai žmogžudysczių pasitaiko Italijoj, nes 96 ant 100000 gywentojų; toliaus eina Wengrija su 75, Iszpanija su 53, Portugalija 25, Austrija 25, Prancuzija ir Belgija 18; Szwedijoj ir Norwegijoj iszpuola jau tikt 13, Wokietijoj gi ir Anglijoj 5. Isz Lambroso surinktų žinių matyt, kad žmogžudysczių daugiaus pasitaiko katalikiszkuose negu protestoniszkuose krasztuose ir isz katalikiszkų krasztų daugiaus jų pasitaiko ten, kur apszwietimas stowi žemiaus, kaip tai parodo: Italija, Iszpanija, Portugalija ir Wengrija.

‖ Nors caro ministeriai wisaip stengēsi neprileisti prie caro finlandiecziu deputacijos, kuri atkako į Peterburgą nuo wisų Finlandijos gywentojų su praszymu ne naikinti tos kunigaikszstystės patwaldystės, bet wisgi jai pasisekē praszymą cautui priduoti. Caras ant jo wienok pakreweziojo sziuos žodžius: "praszymą palieku be pasekmės, meldimus randu ne ant wietos, kadangi manifestas riszasi wisos wieszpatystės, o ne wietinių tiesų"! Ojojoj, kaip tai keli milijonai finlandiecziu turējo nusigasti susiraukusio weido mažai iszmananczio waldono! Nereikia jiems wienok per daug nusiminti, nē laukti malonių nuo despotų. Prigulinczias tautoms tiesas milijonai žmonių, wisada eidami isz wieu, lengwiaus gali iszkariauti negu menko proto waldonams palaikyti ant žmonių sawo despotižmą. Ar caras sutiks pats ar ne — jų despotiszka waldžia turės griuti ankszcziaus ar wēliaus. Suskubinti tą laiką gali pati tauta.

‖ Lwowe iszeinanti lenkiszki laikraszcziai garsina apie stebuklą atsitikusį namuose kokio ten Kulczyckio Jis mat turējo namuose paweikslą užmusztos Austrijos ciecorienės Elzbietos. Dabar užtēmyjo, kad kybantis ant sienos abrozdas yra kruwinas. Pasaukē jis unitų kunįgą Szuchowyczių isz Krasowo, kurisai su daugelių žmonių atējo į Kulczyckio namus ir nukabinęs minētą abrozdą teiposgi pats, kaip ir wisi su juom atēję persitikrino, kad po stiklu kybantis abrozdas isztikro kruwinas; nuszluostē kraują, bet po walandai jis wēl isz abrozdo pradējo tekēti. Kunigas paēmē stebuklingą abrozdą, nuneszē į bažnyczią ir joje pakabino. Nežinia wienok, ar ir czia isz jo bēgo kraujas. Nereikia wienok už mirszitiu, kad ypacz lenkiszki Galicijoj iszeinati laikraszcziai, ant užganēdinimo tikinczių į wisokius stebuklus skaitytojų, talpina tyczia žinias apie ne ēsanczius stebuklus, kaip amerikoniszki laikraszcziai rekliamuoja ne ēsanczius wisokius amerikonų iszradimus.

‖ Maskoliszkas randas niekaip ne gali apsieiti be persekiojimo ne maskoliszkų gaiwalų, persekiojimas toksai carui ir jo netikusiemą tarnams teip reikalingas, kaip žuwims wanduo. Ne pasiganēdina jie persekiojimu lietuwių, latwių, wokieczių, finlandiecziu, szwedų, mažrusių, bet dabar jau griebiasi Kaukazo armenieczių. Kaukazo Jenerał-gubernatorius iszsiuntē į Maskoliją kelis armēniszkus kunigus, o terp tų ir sekretorių perdētinio wisų armeniszkų bažnyczių Katolikoso, uždarē 320 armeniszkų parapijinių mokslainių ir žada uždaryti ir kitas, o wieton armeniszkų daleisti rengimą wien maskoliszkų. Uždraudē iszleidinėjimą kelių geriausių armeniszkų laikraszczių, ant dar iszeinanczių uždėjo sawo cenzurą. Mat kaip Lietuwoj arba Lenkijoj, teip ir kituose ne maskolių apgywentuose krasztuose netikusio caro satrapai labiausiai prisideda prie stabdymo apszwietimo. Caras wisada pritaria ne teisybei, bet sawo sudemoralizuotiems satrapams. Ko galima laukti nuo tokių netikusių waldonų!

‖ Mieste Urach, Wuertemberge, dabar atsibuwo paszwentinimas katalikiszkos bažnyczios; paszwentinime ēmē dalywumą teiposgi protestoniszka dwasiszkija. Czia iki sziol ue buwo katalikiszkos bažnyczios, sawo diewmaldystą katalikai laikydawo protestoniszkose, ant ko protestonai noriai katalikams sawasias pawesdawo. Katalikiszkas wyskupas užtai lygiai protestonams kaip ir jų dwasiszkijai isztarē sawo szirdingą padėkawonę laikydamas kalbą laike atsibuwusio dabar paszwentinimo katalikiszkos bažnyczios. Czia mat yra tokios pagirtinos sanlygos, kad tikėjimiszkuose dalykuose protestonai paremia katalikus, tie gi protestonus. Netoli paminēto czia protestoniszko miesto Urach, yra kitas Weil, katalikų apgywentas. Czia protestonai ne turi sawo bažnyczios, bet jiems katalikai noriai daleidžia laikyti sawo bažnycziose protestoniszką diewmaldystą. Wuertemberge ne retai galima patikti pusiau perdarytas bažnyczias, kuriose wiena pusē yra protestoniszka kita gi katalikiszka, o wargonai wieni, jie tarnauja kaip protestonų teip ir katalikų diewmaldystai. Toksai pagirtinas sutikimas gali buti tikt ten, kur nēra, teip kaip antsi pas mus, fanatiszkų kunįgų: tuli musiszkiai ir Wuertemberge tuojaus pagimdytu musztynes terp katalikų ir protestonų.

NAUJI ISZRADIMAI.

‖ Schaefer isz Budapesto, Wengrijoj, teip pagerino Marconio telegrafą be drato, kad isz naujo budo pasinaudojant, be jokių kitokių prietaisų galima siuntinēti telegramus ant 38 mylių. Iszradējas tikisi dar labiaus pagerinti sawo telegrafą teip, kad ant telegrafawimo nors toliausiai, wisai nereiks statyti augsztų boksztų.

‖ Angliszki daktarai, ant apsaugojimo nuo drugio, pradējo wartoti sawo iszrastą skiepyjimo budą teip kaip ir nuo rauplių. Siuncziamiems dabar į pietinę Afriką wisiems angliszkiems kareiwiams, ant apsaugojimo nuo siaucziancziо tuose krasztuose drugio, skiepyja tą naują waistą.

‖ Daktaras Braun, direktorius Strasburgo uniwersiteto fiziszko instituto, iszrado naują telegrafą be drato, kurisai toli užpakalyj palieka tokį jau telegrafą Marconio. Brauno telegrafas paremtas ant kitokių negu Marconio pamatų. Isz atliktų bandawonių persitikrino, kad einanczius per orą Brauno telegramus ne teip lengwa perimti, kaip tai yra su Marconio ir pasinaudojant isz Brauno iszrasto, galima susineszti nuo didelių tolumų, ant ko Marconio telegrafas ne tinka.

‖ Geležinių pinįginių kasų fabrikantas Egger isz Hamburgo padirbo wieną tokią ant apsaugojimo nuo wagilių isplēszimo sudētų pinįgų kasą, kurios ne tikt nē joks wagilius, nors žinotų wisas užrakto paslaptis, atidaryti ne gali, bet net patsai kasos sawinįkas gali ją atidaryti tikt ant to paskirtose walandose. Kasos tokios tinka bankoms, kadangi net pats bankieriai galēs jas atidaryti tikt tąsyk, kada susirenka wisi banke tarnaujanti. Uždarius gi banką, nē pats jų sawinįkai ir wirszinįkai ne galēs kasos atidaryti. Taigi be žinios banko urēdnįkų ir jų sawinįkai ne galēs su žmonių sudētais pinįgais iszdumti.

‖ Wisų ciwilizuotų krasztų, o tame ir Amirikos nuo laiko paskutinės karēs, prie kariaunos wartoja beduminį paraką. Susitikus prieszingų pusių kariaunoms, pasislēpę strielcziai pradeda szaudyti, kareiwiai puola užmuszti, bet kad prieszų szuwiai nepalieka dumų, tai negalima žinoti, kur strielcziai pasislēpę, isz kur szaudo. Naktyj, bet tada musziai retai pasitaiko, rods po szuwiui matyt liepsną, bet dieną to ne matyt. Dabar wienas amerikonas iszrado atsakantį žiuroną tyczia ant suradimo pasislēpusios kariaunos szaudanczios be dumų. Per tą žiuroną liepsna nuo szuwių ir dieną duodasi teip gerai užtēmyti kaip ir naktyj. Iszradimas tasai yra sawaszczia amerikoniszko rando, kurisai pamatus iszradimo laiko paslaptyj.

Atsiliepimas.

Guodotinas Redaktoriau!

Atkreipiu Tamistos atidą ant neteisingos žinios įsiskwerbusios į jusų laikrasztį. Nežinomas raszējas ar gal ir pati Redakcija, Nr. 28 "Lietuvos", skyriuje "Isz lietuwiszkų dirwų" skelbia, buk asz mēginąs atnaujinti senus užmanymus, o terp tų ir LIETUWISZKĄ GIMNAZIJĄ. Prie tos progos autorius straipsnio nori manę iszgydyti nuo sapnawimo apie lietuwiszkas gimnazijas.

Turiu pasakyti, jog szitame dalyke autorius tų žodžių neparodē teisingumo dēl manęs. Asz nekalbinau (sawo kalboje Newarke 3 d. Liepos) lietuwius, kad atnaujintų lietuwiszkos gimnazijos klausymą, o ir isz "Garso" korespondencijos negalima to matyti. Priminiau sawo kalboje apie wisokius iki sziol pakilusius terp musų klausymus "kaipo patwirtinimą, jog lietuwiszka wisuomenē wēl sujudėjo" ir jog galima tikēt's apstingų waisių isz dabartinio musų judėjimo.

Mano nuomonę apie lietuwiszką gimnaziją galima rasti 1893m. "Vienybėje" Nr. 42 ant 505 pusl. straipsnyje "Susiwien. reikaluose" (pasirasziau ten Seimo delegatas): "ką dowanai sau galwas bedžiowiname apie lietuwiszkas gimnazijas, seminarijas, uniwersitetus, rupinkimės isz wisų pajiegų apie sawo nors parapijinių mokyklų įsteigimą ir tokį jų įtaisymą, kad tikrai atsakytų sawo užduotei ir wertos butų sawo prakilnaus wardo". Teip rasziau pirm 6 metų ir po tai dienai teip mislydams, nereikalauju dogmatų nē prižaisziojamų raszējo wirszminēto straipsnio "Lietuvoje".

Kaslink Emigrantų namo, tai nors iki sziol mes jo neįsteigēme, ale galētume įsteigti, jei mus parapijos ir draugystės pradētų rupintis apie tai, pritariant wisiems laikraszcziams. Neturēdamas laiko, negaliu dabar sawo plianą aszkinti per laikraszczius, bet welycziau, kad tą padarytų tie, į kuriuos wieszai apie tai kalbėjau (Newarke ir paskui Brooklyne bažnyczioje).

Labai nesmagu, kad pas mus pakyla toki užmētinėjimai be jokio pamato. Žmogus, norēdamas atsakyti ant tokių užpuldinėjimų ir perkraipymų sawo žodžių, negalētum nieko daugias daryti, tik "korespondencijas ir protestus" beraszyti. Nr. 28 "Lietuwos" gaunu pamokslą beweik mano paties žodžiais, raszytais pirm 6 metų; wēl "Vienybė" nesykį man užmētinėjo norą iszardyti "Tēwynės Mylētojų Draugystę", nors po poteisybei, idėją tos draugystės, p. Vėžio (V. Stagaro) paduotą, pirmiausiai asz parēmiau ir platinau (žiur nr. 35 "Vienybės" 1883m.), o ir dabar ne teip seniai pasiuliau gana žymią auką kunįgoms tos draugystės wirszininkams.

Pasitikėdams, jog szitų žodžių užteks "Lietuvos" redakcijai dēl iszaiszkinimo įsiskwerbusių klaidų ir jogei "Lietuva" neduos man progos pasiskųsti ant neteisingumo, pasilieku su guodone.

Kun. A. M. Milukas.

Aukos ant Paryžiaus parodos.

Isz Utica, N. Y.

M. Krancewyczius	$ 50
J. Graiczus	50
M. Jankauskiutė	25
J. Bendžiunas	25
P. Bendžiunienė	10
W. Diraitis	25
F. Kuzinskis	25
D. Kalwinskis	10
J. Skewala	10
S. Makonis	10
J. Toraila	25
J. Gauris	25
P. Krancawyczius	25
J. Misukewyczius	25
L. Jankewyczius	50
M. Skirmontas	25
K. Janulis	1.00
K. Baszkauskas	25
A. Liewonas	25
S. Katilius	1.50
Wiso	$7.15

Isz So. Omaha, Neb.

James Philips	25
Antanas Urszauskis	25
Kazimieras Wirbickis	25
Jonas Karwelis	25
Mikolas Lincewyczius	25
Juozapas Gileckas	25
Mikolas Szalekis	25
Antanas Kaszeta	25
Petras Uždawenis	15
Fr. Witkauskas	25
Juozapas Beksza	10
Jurgis Kolauskas	50
Petras Juskis	25
Jonas Urbonas	25
Ludwikas Pamedytis	25
Marijona Pamedytienė	10
Mikolas Jocis	10
Simonas Meszkinis	25
Jonas Bartkus	25
Jonas Urbanawyczius	5
Juozapas Pranis	25
Magdalena Karwelienė	10
Jonas Maziliauskis	25
Fr. Lewickis	25
Juozapas Kumba	25
Wincentas Kunca	15
Antanas Bazaras	25
Wiso	$6.00

A. Žurauckas Chicago	25c
J. Jonikas "	25c
G. Palapis, Hartshorne, I. T.	50c
P. Birbaitis per "Vienybės" redakciją	10c

Isz wiso iki sziol į "Lietuvos" redakciją atsiųsta: Ant Paryžiaus parodos reikalų $102.00
Ant Lietuwos kankintinių $23.75

SENŲ GADYNIŲ

Išnykę gyvi sutvērimai.

Pagal Hutchinsoną.

(Tąsa.)

nyks. Ant didesnės jurių ir oceanų dugno dalies tas ne atsitinka, kaip tai patvirtina naujausi gelmių tirinėjimai.

Apart to, nē mažesnėse senovės jurių dalyse, kur tverēsi pieskos eiliniai sluogsniai ir kitoki lengvai perleidžianti vandenį, ne visada patekę kunai galējo suakmenēti, kadangi per tokius sluogsnius persisunkęs vanduo sutarpina dėžes, ir kaulus ir tokiu budu liekanos gyvų sutvērimų išnyksta visai. Tokiuose perleidžiančiuose vandenį sluogsniuose paprastai ne daug yra iškasamų organiško paėjimo kunų, sulyginant su eilėmis molio arba kalkių, per kurias ne teip lengvai persikošia vanduo. Visur eilėse raudonosios pieskos ne daug randa liekanų senų gadynių sutvērimų, o eilėse molio ir kalkių lejaso formacijos tokių liekanų yra labai daug. Net mažai vabalai paliko juose žymiai atsispaudusius sparnų ir viso kuno ženklus (čielus vabalus ir jų dalis tankiai randa ir gentaro šmotuose). Dėžių, koralių, jurių lelijų, žuvių dantų ir žvynų, kaulų didelių driežų randa tose eilėse labai daug.

Toliaus reikia dar pridurti, kad ir vandenų padirbti eiliniai sluogsniai žinomi mokslinčiams ne yra be pertraukų, pilni. Pertraukas tuose sluogsniuose vadina *denudacijoms*; jos pasidarusios szitokiu budu: kiekvienas iš tokių sluogsnių, besidarydamas ant jurių dugno palengva, jeigu pasikēlē augštyn ir atsirado ant sausžemio, tai toliaus ne tik ne galējo tvertiesi, bet lytų ir tekančių vandenų, teiposgi jurių vilnių likosi išardytas, nuplautas. Tokius pertrauktus sluogsnius mokslinčiai vadina *denuderuotais*, taigi jie likosi su visu vandenų nuplauti, kurie tokiu budu atidengē po jais esančius senesnius sluogsnius.

Patsai besidarymas eilinių sluogsnių vienoj ir toj pačioj vietoj ne gal tęstiesi be pertrukio, kadangi sanlygos ne visada ir ne visur vienokios. Sluogsniai tie darosi tokiose vietose, kur jurių dugnas iš palengvo leidžiasi žemyn. Jeigu toksai leidimasi žemyn apsistojo, arba jeigu pradējo kilti augštyn, tai dalis jo su pirma vandenų suklotoms eilėms pavirsta į sausžemį ir tose vietose jau ne gal rinktiesi toliaus liekanos prieštvaninių sutvērimų, kadangi toliaus jau nesitveria tie sluogsniai, todēl ir kunai gyvuolių patekusių ant paviršiaus, ne gal užsilikti, kaipo ne uždengti, jie sutrupa ir išnyksta. Tokiose vietose gal tvertiesi arba ištekējusios iš vulkanų lavos eile arba pieskiniai diunai, bet kad tokių vietų yra ne daug ir juose nēra iškasamų senų gadynių gyvuolių liekanų, tai apie juos ir ne kalbēsime plačiaus.

Tokiu budu čia, kaip ir prie teip vadinamos denndacijos, sluogsniuose su iškasamoms organiškų kunų liekanoms pasitaiko pertraukos, kaip kada apimančios labai didelius laiko perijodus. Tokių pertraukų yra visur; dēl tų pertraukų, laike kurių persikeitē ir kietžemių paskirstymas, pasidarē ir daugiaus ant žemės permainų, eiliniai žemės sluogsniai turējo but padalyti į gruppas, kurios apima atsakančius geologiškus perijodus. Paimkime štai Angliją. kainozoiškas arba trečiaeilinis perijodas Tamizos baseino atidalytas didelēms pertraukomis nuo senesnės kreidinės eilės. Laike tos ilgos pertraukos, nuo kurios truksta sluogsniuose iškasamų gyvuolių kunų, persikeitē ne mažai gyvi tų laikų sutvērimai, ant žemės pasirode naujos jų atmainos, o tų, dēl pertraukų darymosi sluogsnių, nēra nē jokių liekanų.

Antra priežastis pertraukianti pilnumą gamtos sukrautų organiškų kunų liekanų paeina nuo permainų pasidarusių pačiuose eiliniuose žemės žievės sluogsniuose tankiai ant labai didelių plotų, paeinančių nuo didelio spaudimo ir karščio žemės vidurių, kurių dēl susidedančios iš minkštų, byrančių medegų žemės žievės eilės persikeitē arba *permetamorfizavo* į kietas, kristalizuotas vadinamas *metamorfiškoms*. Metaformiškos eilės ne tikt pačios persikeitē, bet nustojo ir jose pakavotų liekanų organiškų kunų, taigi liekanų gyvų sutvērimų ir augmenų. Teip, paveikslan, jeigu po įtekme gamtos pajiegų pieska žemės sluogsniuose persikeitē į kristalizuotą marmorą, kurisai yra pasidaręs iš pieskos, tai pieskoj buvusios liekanos gyvuolių, persikeičiant joms į marmorą, išnyko. Teisybē, marmoras priguli prie gilesnių taigi prie senesnių žemės žievės eilių. Nēra abejonės, kad daugelis liekanų senų gadynių gyvų sutvērimų, prie tokių žemės žievės sluogsnių persikeitimų su visu pražuvo ir mes ne galime žinoti koki tuose laikuose gyveno ant žemės sutvērimai.

Reikia dar pridurti, kad iki šiol maža dalelē musų žemės paviršiaus kaslink anų praėjusių amžių sutvērimų liekanų yra mokslinčių ištirta. Nēra abejonės, kad mokslinčiai su laiku labiaus papildys savo tirinėjimais musų pažintį apie seniai praėjusių amžių musų žemės gyvybę. Jau per 30 paskutinių metų tirinētojai Europeiškose kolionijose, ir kitokiuose musų žemės kraštuose, kaip antai Afrikoj, ypacz gi Amerikoj prisidėjo prie pastumėjimo mokslo apie senų gadynių gyvybę ant žemės. Suvaliko kalnuose, Sziaurinėse Indijose atkasē, iki šiol ne pažįstamą mokslinčiams keturkojį su neišpasakytai dideliais ragais; teiposgi nepažįstamų sutvērimų liekanas rado pietinėj Amerikoj. Nieks ne abejoja, kad lygiai tuose krasztuose, kaip ir kitur žemės žievės sluogsniuose yra ir daugiaus nežinomų mokslinčiams gyvuolių kunų.

Apskritai imant, daugiaus liekanų sausžemių sutvērimų randa sluogsniuose pasidarusiuose vietose senovės ažerų; gaila vien, kad tokių vietų yra ne per daugiausiai.

Ne mažai sunkina mokslinčių darbą tamsumas ir nesupratimas žmonių. Darbinįkai akmenų skaldinyčiose, prie dirbimo pylimų geležinkeliams, kasimo prudų ir šulinių, per savo nesupratimą sudaužo ir išnaikina ne kartą labai svarbias liekanas jų iškastų senų gadynių gyvuolių, apie tokius radinius ne praneša mokslinčiams, ne lengvina aniems darbų, bet sunkina per nesupratimą svarbumo ir vertės tokių atrastų žemėj liekanų.

Skirtumas terp dabartinių ir senų gadynių gyvų sutvērimų.

Kol pradėsime aprašymą išnykusių nuo žemės paviršiaus iki šiol žemės sluogsniuose surastų ir mokslinčių ištirtų kunų liekanų, peržiurėkime nors trumpai abelną organišką svietą tų seniai praėjusių gadynių, nuo kurio paeina visi šios dienos augmenys ir sutvērimai. Senos formos išnyko, po įtekme persikeitusių aplinkybių pagimdē naujas, tos vēl kitas, iki daėjo iki šios dienos augmenų ir gyvų sutvērimų.

Pirmiausiai ant žemės paviršiaus turējo pasirodyti augmenys, bet ne toki kaip šiądien auganti laukose ir giriose, medžių iš syk ne buvo, kol jie pasirodē ant žemės paviršiaus, reikėjo ilgų amžių eilių; kaip pirmutiniai gyvi sutvērimai buvo praščiausių formų, tokiais jau galējo but ir pirmutiniai augmenys, jie turējo atsakyti ir pirmutiniems gyviems sutvērimams paskui atsiradusiems, kuriems buvo maistu; kaip pirmutiniai gyvuoliai buvo mažutēliai praščiausių formų susidedanti isz vienos celės arba gyvos kamaraitės, toki jau turējo buti ir pirmutiniai augmenys, nors jų liekanų ne galima šiądien surasti: teip tie pirmutiniai augmenys, kaip ir gyvuoliai ne paliko žemės sluogsniuose liekanų.

Žinoma, augmenys ant žemės paviršiaus galējo atsirasti tikt tąsyk, kada žemē ant tiek ataušo, kad ant jos galējo užsilaikyti drėgnumas, taigi kada atsirado vanduo, kadangi be vandens ne gal but organiškos gyvybės.

Grafitai ir antracitai giliausių sluogsnių turbut bus pasidarę iš anų pirmutinių atsiradusių ant žemės augmenų, kurie po įtekme karščio ir didelio spaudimo suakmenējo ir teip persikeitē, kad isz jų pasidarusiuose mineraluose ne galima užtēmyti organiško jų paėjimo. Pirmutiniai tie augmenēliai galējo susidēti iš pavienių organiškų celių, kaip ir pirmutiniai gyvuoliai, toki kaip teip vadinamas *protoecocus* dabar ēsantis, parvuojantis raudonai drėgnus akmenis, sienas, tvoras ir tt.; pirmutiniai augmenys, kaip ir pirmutiniai gyvuoliai buvo vandeniniai. Kambriškoj ir siliuriškoj formacijoj nēra dar kietžemių augmenų. Devono, permiškoj ir anglinėj formacijose atsiranda jau klampynių paparčiai ir kitoki augmenys; dar augštesniuose sluogsniuose atsiranda jau pirmutiniai spygliniai, kaip antai cisai ir tujos. Angliniuose sluogsniuose pasirodo žingedžios girios didelių medžių, ne turinčių lapų nē žalumo užimanti tarpą terp grybų ir žolių; pabaigoj juriškos formacijos atsiranda jau pušys, eglės. Kreidinėj formacijoj randa jau liekanas palmų. Viršutinėse trijaso ēilėse yra jau aržuolai, riešutai, magnolijos ir tt. tik žinoma, senuose sluogsniuose atmainos tų medžių buvo kitokios, ne tokios jau, kokios šiądien auga: iš tų vēliaus atsirado jau šiądieninės.

Pirmutiniai gyvi sutvērimai, kaip jau paminėjome, buvo smulkučiai, be kaulų susidedanti vien iš atskyrų gyvų celių, toki kaip matome vandenyje gyvenančias infuzorijas. Laikui bėgant, tos formos keitėsi vis į augštesnes, ėjo didyn ir didyn. Archeiško perijodo sluogsniuose randa vien mažyčius sutvērimus, net prigulinti prie tų pačių veislių mažesni už šiądien ant žemės ēsančius. Ne didelį gyvuoliai teiposgi kambriškos formacijos; bet užtai siliuriškoj kaip kiti jau didesni už šiądien gyvenančius tų pačių veislių; ypač moluskų dėžės tų laikų daug didesnės; randa tuose žemės sluogsniuose dėžes turinčias pusantro masto ilgio. Kauliniai sutvērimai atsirado tikt pabaigoj tvērymosi siliuriškosformacijos, pirmutiniai to skyriaus sutvērimai buvo žuvys, bet pirmutinės buvo ne didelės, mažesnės už šiądien gyvenančias ant žemės paviršiaus.

Devoniškos formacijos sluogsniuose randa jau liekanas didesnių žuvių ir kitokių kaulinių sutvērimų, teiposgi vabalų tokio didumo, kokių šiądien nēra ant žemės. Kanadoj rado liekanas vabalo, kurisai išskētęs sparnus, turējo pusę masto pločio. Akmeninių anglių sluogsniuose randa jau vabalus Megoneura turinčius skersai sparnų į pusantro masto ilgio. Žuvys tų sluogsnių, kaip antai Dinichtis ir Girgonichtys turi jau 20—30 pėdų ilgio. Angliniuose sluogsniuose randa jau ir keturkojus kaulinius sutvērimus, kaip antai: Eryops ir Brithaps tų laikų turējo 10—15 pėdų ilgio.

Triaso sluogsniuose randa liekanas neišpasakyto didumo mastodonosaurų, metopiarų ir dinosaurų. Laike tvērymosi juriškos formacijos jurėse gyveno plesiosaurai, ichtiosaurai, turinti 30 ir daugiaus pėdų ilgio. Ant sausžemio gyveno neišpasakyto didumo driežai, kaip antai brontosaurai turinti 70 pėdų, o atlantosaurai 100 pėdų ilgio.

(Toliaus bus.)

Wietines Žinios.

—o—

— Pagarsėję žmogžudžiai, sudo ant pakorimo nuspręsti, mėsinįkai Rolinger ir Becker bus nužudyti 13 d. spalių szių metų. Adwokatas Rollingero buwo atsiliepęs į sudą su reikalawimu antros prowos, bet sudžia reikalawimą atmetė.

— Pažįstamo daugumui lietuwių saliuninįko Ažuko 5 metų sunus, iszsiųstas ant pasiwieszėjimo pas gimines į Waukeegan, Ill. likosi ten geležinkelio trukio perważiuotas. Trukio ratai nupjowė waikui su wisu kairęją ranką, nugramdė koją. Waiką tėwas pargabeno į Chicagą ir patalpino ligonbutyj. Yra wiltis, kad jis iszgis.

— Tik po trijų sanwaiczių po sudegimui "Western Paper Stock Co." dirbtuwių isz po degėsių iszėmė kuną darbo wedėjo, lietuwio Szpokewycziaus. Kunas buwo teip nuplikytas ir apdegęs, kad weido negalima buwo pažinti. Rado jį kelnorėse, kur matomai su luboms įpuolė. Palaidojimas kuno ant lenkiszkai-lietuwiszkų kapinių atsibuwo pereitos subatos dieną.

— Pereito panedėlio dieną salėj Laudanskio, ant kertės S. Morgan ir 33ul. atsibuwo westuwės. Weselnįkai, matomai gerai linksminosi, kadangi reikėjo szaukti net patrolės weżimą. Atkakę dėdės susodino į weżimą ciełą weselnįkų pulką ir nugabeno ant iszsipagiriojimo ant policijos stacijos. Nakwynė czia wienok daugiaus kasztuoja negu werta. Argi ne gėda ant westuwių kelti waidus? Ar jau isztikro negalima gražiaus linksmytiesi kaip wien girtuokliaujant ir keliant musztynes?

— Pereitos sanwaitės, prie sudžios Gary, atsibuwo prowa neprigulmingo lenkiszko wyskupo Kozlowskio su redakcija kunįgų laikraszczio "Dziennik Chicagoski", kurią wyskupas Kozlowski buwo apskundęs už įżeidimą ir nuplėszimą garbės. Apskųstoji pusė atsisakė nuo sudo prisaikintųjų ir atsidawė ant nusprendimo wieno sudžios Gary. Tasai apskųstuose "Dzienniko Chicagosko" straipsniuose nerado nuplėszimo garbės, bet paprastus bažnytinius nesutikimus ir iszteisino apskųstos redakcijos sanarius. Dabar minėtas laikrasztis jau drąsiai pradeda atwirai Kozlowskį niekinti.

Draugysczių Reikalai.

Reikalingas geras ir blaiwus lietuwys kunįgas už probaszczių į musų parapiją, Springvalley, Ill. Jeigu kur toksai randasi teiksis jis pats ar kas kitas priduoti mums jo adresą, o mes paduosim iszlygas, ir jeigu ant jų sutiks, perstatysime jį wyskupui ant užtwirtinimo. Tegul nė wienas geras kunįgas neabejoja apie teisingumą szio pajieszkojimo, nes mes jieszkome kunįgo su žinia wyskupo. Wardan Sz. Onos parapijos, Jonas Žurauskas, sekr. Box 426, Springvally, Ill.

Dėl lietuwių liuteronų.

Kn. Keturakaitis laikys diewmaldystes dėl lietuwių liuteronų sekancziose wietose ir dienose: 30 Liepos Philadelphjoj, Washington Parke, Pasiuntinystės Szwentė; 31 Liepps Braddock, Pa.; 1 Rugpjuczio Pittsburge, Pa. ir Allegheny, Pa.; 2 Rugpjuczio Dayton, Ohio. wisur ant 8 wal. wakaro; 6 Rugpjuczio Collinsville, Ill. 1 wal. po pietų; 20 Rugpjuczio Bridgeport, Conn. 1 wal. po pietų; 27 ir 28 Philadelphijoj, Pa.

Didelis Piknįkas.

New York, Dr-tė Sz. Kazimiero turės sawo deszimtmetinį Piknįką subatoj, 29 Liepos, 1899m. darže Washington Grove, Newton, L. I. Prasidės 3 wal. po pietų. Įženga 25c nuo ypatos. Isz ulyczių Grand ir Houston imkite karus Grand st., paskui Newton, kurie daweż net į daržą. Wisus lietuwius ir lietuwaites szirdingai užpraszo atsilankyti.

KOMITETAS.

Pirmas Lietuwiszkas Piknikas.

Utica, N. Y. Draugystė Sz. Kazimiero turės pirmą sawo piknįką subatoj, 5 dieną Rugsėjo, 1899, darže Casino. Įženga 25c. Nauda eis ant parengimo Draugystės weliawos. Wisus lietuwius ir lietuwaites szirdingai užpraszo,

(28—7) KOMITETAS.

Padekawone.

Jausmingai dėkawojame wisoms chicaginėms ir priemieszczių lietuwiszkoms Draugystėms ir pawienioms ypatoms, kurie ant musų Dr-tės Liuosybės piknįko, laikyto 9 d. Liepos, atsilankė ir rėmė mus sawo centais, isz ko turėjome gausų uždarbį, kokio niekados nesitikėjome. Prie to dar ir gamta suteikė mumis tą dieną puikiausę pagadą, nors nemylinti tautiszkų ir laisvės draugyszczių meldė Diewo idant ta diena butų darganota, bet prieszingai, jų maldos nuėjo ant niekų ir tą dieną buwo puikiause pagada, koke labai retai apie Chicagą te pasitaiko. Žmonių buwo labai daug, wisi grażei linksminosi ir buwo użganėdinti musų pawaiszinimu. Deltogi mes wisiems gero welijentiems, siunczame szirdingiause aczių.

Uždarbį nuo piknįko mes teip pat nepasiliksime wien dėl Dr-tės labo, bet jo nuoszimtį atiduosime ant lietuwiszkų tautiszkų reikalų.

Su guodone Dr-tė LIUOSYBĖS.

Grand Opening.

Atįdarę nauįą saliuną darome jo įkurtuwių balių subatoj, 29 Liepos, 1899, ant 6 wal. wakaro, kur grajįs gera muzika ir bus smagus pasilinksminimas. Delto wisus pažįstamus ir aplinkinius užpraszome atsilankyti. Su guodone

J. Elfertas ir M. Klimas,
640 S. Canal S., Chicago, Ill.

Pirmas Lietuwiszkas Koncertas.

Chicago, subatoj, 2 d. Rugsėjo, salėje Pulaskio, 800 S. Ashland ave. terp 17tos ir 18tos ul. bus atgrajytas pirmas lietuwiszkas koncertas ant 10 Koncertinų ir daugelio kitokių įstrumentų ir bus keletas gražių perstatymų per lietuwį C. Žilewiczių. Po koncertui bus balius. Prasidės 8 walandą wakare. Salė atsidarys 7 walandą. Įnženga nuo ypatos po 35c. waikams nuo 6 iki 12 metų po 15c. Wisus lietuwius ir lietuwaites užpraszo atsilankyti.

C. ŽILEWICZIUS.

Pasilinksminimo Balius.

Subatoj, 29 Liepos, darau pasilinksminimo balių, ant kurio grajįs gera muzika ir bus smagus pasilinksminimas. Dėlto wisus aplinkinius ir pažystamus užpraszau atsilankyti, Su guodone
J. Januszauskas,
3253 S. Morgau st., Chicago.

Pasilinksminimo Balius.

Subatoj, 29 Liepos, 6 walandą wakare darau pasilinksminimo balių, ant kurio grajys gera muzika, bus szokiai ir gražus pasilinksminimas. Dėlto wisus aplinkinius ir pażystamus szirdingai użpraszau atsilankyti. Su guodone
Kaz. Palszis,
8737 Commercial ave., So. Chicago.

Balius pasilinksminimo.

Subatoj 29 Liepos 7 walanda wakare darau balių pasilinksminimo, ant kurio grajis gera muzika ir swecziai bus grażiai priimti, delto użpraszau wisų atsilankyti. P. Kareckas,
1193 S. Oakley ave, Chicago, Ill.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau sawo brolio Aleksandro Jurewycziaus, Kauno gub., Raseinių paw., Warnių parap. 8 metai kaip gywena Amerikoj, paskutiniam laike susirasziau su juom kaip buwo Brooklyne. Jis pats ar kas kitas teiksis duot žinią ant adreso:
Antanas Szwelnys,
2380 115 St., Kensington, Ill.

Pajieszkau sawo tėwo Jono Kondroto, Kauno gub., Raseinių paw., Naumiesczio wól., pirmiau gyweno Pittsburge. Jis pats ar kas kitas teiksis duot žinę ant adreso:
Mikolas Kondrotas.
Box 242 Patton, Pa.

Reikalingas draiwerys duonos iszważiojimui, te atsiszaukia toks, kurs jau tą darbą dirbęs. L. Szczepkowski, 3226 Mospratt st., Chicago.

Reikalingas waikas nuo 12 iki 15 metų mokintis zecerystos, atsiszakti į "Lietuvos" redakciją.

Prekė pinįgų.

Ruskas rublis po.......... 53c
Prusiszkos markės po....... 24½c
Prie kiekwieno pinįgu siuntinio reikia pridėti 30c ant paczto kasztų.

Naujausios knįgos,

Pamokslai Iszminties ir Teisybes iszguldineti Galwoeziu wisu amžiu. Czia yra patilpę 128 gražios, juokingos ir iszmintingos pasakaites. Kas nori tureti gražiu juokingu ir pamokinancziu skaitimu tegul nusiperka szią knįngelę. o gardžiai pasijuoks ir žmonese tures ką papasakoti ir ant kiekwieno užklausimo mokes duoti iszmintingą atsakymą.........50c

Populariszkas Rankwedis Fyzikos. Parasze P. Neris. Yra labai naudinga kningele wisokiems amatninkams kaipo staliorems, dailydems, kalwiams, maszinistams ir tt. Kiekwienas norintis koki nors gera darba atlikti ar ką naujo iszmislyti priwalo apsipažinti su mokslu fyzikos, kurs jam wisokius darbus ir iszmislus palengwis. Taigi szioje kningeleje yra iszguldytos paslaptys fyzikos žodžiais ir paweikslais, kur žmogus perskaites ingaus daug iszminties prie wisokiu iszdirbysczių.........75c

Lietuwiszkos Pasakos. Medega lietzwiszkai mytologijai. Surinkta Dro J. Basanawicziaus. Czia telpa 14 seniausiu lietuwiszku mytologiszku pasaku, kaipo tai: Diewas ir welnias; Perkunas ir welnias. Žmogus ir welnias; Apie raganas ir raganius; Apie Deives, Laumą ir Laumes; Apie Dali; Apie Giltine; Apie Szalną ir szalti; Apie wejus, Apie milžinus; Apie žalczius ir smakus; Apie wilktakius arba wilkalokus. Yra tai juokingiausios pasakos girdetos nuo seniausiu laiku in kures dar ir szįądien daugybe lietuwiu tiki buk tai wis buwus teisybe.........$1.50c

Gywenimas Klemenso Marijos Hofbauero, su trumpu apsakymu apie pargabenimą Dr-tes Atpirkejistu isz Italijos in žiemiu karalystes skersai kalnus Alpomis wadinamus, perwersta ant lietuwiszko Kn Petro Saurusaiczio. Kas nori tureti dwasiszku nauju pasiskaitimu tegul nusiperka szę kningelę.........30c

Parmazonas arba baisumas Diewo rustybes. Parasze Szwentmikis. Apsakymai isz tikru atsitikimui isz Lietuwos lietuwiszku parapiju.........10c

"Lietuvos" redakcijoj yra gaunama knįgelė po wardu: "Swaras Juoku" už.........25c:

"Lietuvos" redakcijoj yra gaunama Latwijos mapa, atspausta ant grażios baltos popieros, wardai wietų, upių marių ir tt. lietuwiszkoje kalboje. Prekė.........35c.

Naujas Lietuwiszkas Saliunas.

Użlaiko szaltą alų, seniauses arielkas ir kwepenczius cigarus. Gera użeiga dėl sweczių. Visus użpraszome pas mus atsilankyti ir musų gėrymų pabandyti.

J. Elfert ir M. Klimas,
640 S. Canal St., Chicago, Ill. (18—8)

APGARSINIMAS.

Kas norite, kad iszsiųsti į krajų pinįgai gerai ir greitai suwaikszczotų, siųskite juos per "Lietuvos" redakciją, o greicziausiai suwaikszczios. Už greitumą ir teisingumą kasdien apturime szimtus padėkawonių nuo lietuwių isz wisų Amerikos krasztų, teipogi ir už gerumą szifkorczių pas mus iszpirktų, nes mes laikome geriausias linijas, ant kurių į 8 dienas perważiuoja per marias; o prekės mus pigesnės kaip kitų. Kas norite laimingai perważiuoti per marias, pirkite szifkortes "Lietuvos" redakcijoj. Prisiųsdami pinįgus ant szifkorczių ar ant iszsiuntimo į krajų, wisada uždėkite szitokį adresą:

A. Olszewskis,
Sub Station No, 60, Chicago, Ill.

LOTAI! LOTAI!

Ant 33czios ulyczios prieszai duris lietuwiszkos bażnyczios, lotai puikiausi ant wiso Bridgeporto po $675. Pigesnių lotų ir geresnės wietos negalite rasti ant wiso Bridgeporto. Atsiszaukite į "Lietuvos" redakciją.

Pigus Lotai ant South Side (Burnside)

Ploczio 25, ylgio 125 pedu, tik $250. Vieta labai paranki del gavimo darbo, tik keli blokai nuo Nickel Plate Car Shops, taipgi labai arti Illinois Central Car Shops bei Calumet Electric Station, kuriose tai vietose dirba per devynis tukstanczius ypatu. Visoj Chicagoj ne galima rasti pigesnių lotu už szituos. Jeigu Lietuvei iszpirks 90 lotu, tai kompanija duoda už dyka 4 lotus del pastatymo bažnyczios. Turintieji kiek pinįngu ir norinti kad tie piningai pasidvigubintu ar pasitrigubintu in pora metu te pasiskubin atsiszaukti pas teisyngą, gerai velijanti agenta Frank G. Masioni, 116 W. 15th St. Chicago. (28—7)

Naujas iszradimas ant sudrutinimo plaukų.

Sulaiko slinkimą galwos plaukų, wietoj iszpuolusių atauga nauji, isznaikina pleiskanes, padailina plaukų parwą ir stabdo galwos skaudėjimą. Yra tai nauja ir geriausie gydykla ant sudrutinimo plaukų kaipo wyrams teip ir moterims, merginoms ir waikinams. Kurie użtemijote sawo plaukų slinkimą, pasiskubinkite, o gausite pagelbą ant sulaikymo; ant plikų galwų, jeigu tik nepersenas, atauga nauji plaukai. Teipogi ant iszsigydymo wisokių użsisenėjusių ligų duoda rodą dykai. Raszydami įdėkite markę ant atsakymo ir adresuokite teip:

Prof. J.M. BRUNDZA,
660 Water St., New York, N. Y.

Official Publication.

Annual Statement of the Orient Insurance Company of Hartford, in the State of Connecticut on the 31st day of December, 1898; made to the Insurance Superintendent of the State of Illinois, pursuant to Law:

CAPITAL.	
Amount of capital stock paid-up in cash	$500,000.00
LEDGER ASSETS.	
Book value of real estate owned by the company	$ 96,141.74
Mortgage loans on real estate	237,149.66
Loans on collateral security	1,750.00
Book value of bonds and stocks	1,809,680.35
Cash on hand and in bank	98,136.53
Agents' debit balances $111,936.96	
Special deposit in New Mexico $10,000.00	121,936.96
Total	$2,364,795.22
Deduct ledger liabilities	1,826.69
Total net ledger assets	$2,362,968.53
NON-LEDGER ASSETS.	
Interest and rents due and accrued	$16,939.22
Market value of bonds and stocks over book value	58,439.18
Net amount of uncollected premiums	78,326.33
Gross assets	$2,516,673.26
Less special deposits to secure liabilities in Virginia, Georgia, Oregon and New Mexico	$118,240.00
Total Admitted Assets	$2,398,433.26
LIABILITIES.	
Loses, in process of adjustm't or in suspense	$208,819.49
Losses resisted	17,289.45
Total amount of claims for losses	$226,108.94
Deduct re-insurance due or accrued	20,010.67
Net amount of unpaid losses	$206,098.27
Total unearned premiums	993,766.64
Reinsurance in Lloyds	500.00
Due for commissions and brokerage salaries, rents, interest, bills etc	2,763.32
Total liabilities	$1,203,128.23
Less liabilities secured by special deposits in Virginia, Georgia, Oregon and New Mexico	49,865,15
Balance	$1,153,263,08
INCOME.	
Premiums received during the year	$1,300,661,01
Interest, rents and dividends recived during the year	104,838,57
Profits from sale or maturity of ledger assets over book value	887,50
Total income	$1,406,387.08
EXPENDITURES.	
Losses paid during the year	$779,682,30
Dividends paid during the year	50,000,00
Commissions and salaries paid during the year	377,705,31
Rents paid during the year	5,800,00
Taxes paid during the year (including fees, etc., of insurance departments)	37,101,90
Loss on sales, or maturity of ledger assets	20,443,80
Amount of all other expeditures	76,762,10
Total expenditures	$1,347,495,41
MISCELLANEOUS.	
Total risks taken during the year in Illinois	$ 7,816,625,00
Total premiums received during the year in Ill's	$ 80,368,00
Total losses incurred during the year in Illinois	$ 63,504,05
Total amount of outstanding risks	$161,958,466,00

CHAS B. WHITING, Pres.
JAMES U. TAINTOR, Sec'y.
Subscribed and sworn to before me this 19th day of January 1899.
CHAS. A. DODD,
(Seal.) Notary Public.

Offical Publication.

Annual statement of the Norwalk Fire Insurance Company of Norwalk, in the State of Connecticut on the 31st day of December, 1898; made to the Insurance Superintendent of the State of Illinois, pursuant to Law:

CAPITAL.	
Amount of capital stock paid-up in cash	$200,000,00
LEDGER ASSETS.	
Book value of bonds and stocks	474,105,28
Cash on hand and in bank	41,008,64
Total	$515,113,92
Deduct lerger liabilities	933,08
Total net ledger assets	$514,180,84
NON-LEDGER ASSETS.	
Interest due and accrued	$ 5,356,22
Net amount of uncollected premiums	15,400,76
All other assets	7,13
Total Admitted Assets	$534,944,95
LIABILITIES.	
Losses, adjusted and unpaid	$ 2,956,00
Losses, in process of adjustment, or in suspense	17,367,00
Losses resisted	1,650,00
Total amount of claims for losses	$ 21,973,00
Deduct re-insurance due or accrued	1,570,00
Net amount of unpaid losses	$20,403,00
Total unearned premiums	105,350,91
Re-insurance premiums	2,811,04
Total liabilities	$128,564,95
INCOME.	
Premiums received during the year	$148,339,50
Interest and dividends received during the year	17,504,45
Profits from sale or maturity of ledger assets over book value	11,437,17
Total income	$177,281,12
EXPENDITURES.	
Losses paid during the year	$ 79,8[illegible],84
Commissions and salaries paid during the year	46,989,91
Rents paid during the year	1,3[illegible]9,85
Taxes paid during the year (including fees, etc., of insurance departments)	5,764,77
Amount of all other expenditures	7,861,96
Total expenditures	$141,799,33
MISCELLANEOUS.	
Total risks taken during the year in Illinois	$ 2,456,568,00
Total premiums received during the year in Ill's	$ 25,798,29
Total losses incurred during the year in Illinois	$ 22,745,21
Total amount of outstanding risk	$27,114,621,00

A. G. McILWAINE Jr. Pres.
E. E. PIARCE, Sec'y.
Subscribed and sworn to before me this 23rd day of January, 1899.
Charlis Edgar Mills,
(Seal.) Commissoner for Illinois.

Official Publication.

Annual Statement of the North-Western National Insurance Company of Milwaukee, in the State of Wisconsin on the 31st day of December, 1898; made to the Insurance Superintendent of the State of Illinois, pursuant to Law:

CAPITAL.	
Amount of capital stock paid-up in cash	$600.000.00
LEDGER ASSESTS.	
Mortgage loans on real estate	$ 974.856.67
Book value of bonds	1.326.388.54
Cash on hand and in bank	134.757.74
Agents' debit balances	79.824.59
Total	$2.515.827.54
Deduct agents' credit balances and all other liabilities	6.382.81
Tota net ledger assests	$2.509.444.73
NON-LEDGER ASSESTS.	
Interest accrued	$12.398.92
Market value of bonds over book value	54.611.46
Net amount of uncollected premiums	60.711.09
Total Admitted Assests	$2.637.166.20
LIABILITIES.	
Losses adjusted and unpaid	$ 9.168.82
Losses, in process of adjustment or in suspense	82.148.43
Losses resisted	8.650.00
Total amount of claims for losses	$99.967.25
Deduct re-insurance due or accrued	14.104.03
Net amount of unpaid losses	85.863.22
Total unearned premiums	1.194.531.83
Total liabilities	$1.280.395.05
INCOME.	
Premiums received during the year	$1.053.479.22
Interest ant dividends received during the year	$115.042.22
Total income	$1.168.521.44
EXPENDITURES.	
Losses paid during the year	$432.405.55
Dividends paid during the year	72.000.00
Commissions ant salaries paid during the year	363.592.23
Rents paid during the year	11.783.00
Taxes paid during the year (including fees and etc., of insurance departments)	34.698.56
Loss on sales, or maturity of ledger assests	254.29
Amount of all other expenditures	52.381.74
Total expenditures	$967.115.87
MISCELLANEOUS.	
Total risks taken during the year in Illinois	$16.513.226.00
Total premiums received during the year in Illinois	167.892.88
Total losses incurred during the year in Illinois	61.408.39
Total amount of outstanding risks	$920.922.900.00

ALFRED JAMES Pres.
WELFORD M. PATTON Sec'y.
Subscribed and sworn to before me this 19 day of January 1899.
FRANCIS BLOODGOOD
Commissioner for Illinois in Millwaukee, Wisconsin.
(Seal)

☞ NOTARIJUSZAS. CLAIM ADJUSTER.

F.P.Bradchulis

Užima wisokiomis prowomis ir iszdirba wisokius dokumentus. Rodas duoda wisokiuose atsitikimuose.
Atsiszaukite pas sawo wiengenti:
954 33rd St., CHICAGO.
Telefon: Yards 709.

HILLE'S FOTOGRAFAS,
3452 S. Halsted St.
Nuima puikias Fotografijas; už tuziną tikta
$2.00
Ant wesellių ir kitokiu reikalu nuima Fotografijas kuopuikiausiai.

PRZESZŁO 25 LAT używają wszystkie narody świata na

REUMATYZM,
NEURALGIĘ i podobne choroby, wyrabiany na podstawie ścisłych NIEMIECKICH PRAW MEDYCZNYCH, sławny Dr. RICHTERA
„KOTWICZNY" PAIN EXPELLER.
NIE MA NIC LEPSZEGO! Prawdziwy tylko ma „KOTWICE" za markę ochronną. F. Ad. Richter & Co., 215 Pearl St., New York.
31 MEDALI ZŁOTYCH i innych
13 filii. Własne fabryki szkła.
25 ct. i 50 ct. Uznaje go i poleca: najsławniejsi lekarze, właściciele składów aptecznych, duchowni i inne znakomite osoby. Szczegóły u F. A. Richtera & Co. N. Y.
DRA RICHTERA KOTWICZNY STOMAKAL najlepszym środkiem na kolki niestrawność, choroby żołądka.

S. MACK,

Lietuviszkas Agentas,

212–214 First St.,
ELIZABETH, N. J.

Siunczia pinįgus į wisas dalis swieto ir iszmaino pinįgus wisokių żemių. Parduoda laiwakortes (szifkortes) ant wisų linijų ant geriausių ir drucziausių laiwų į wisas puses. Per maue siųstus pinįgus gauna su 14 dienų. 11 metų kaip wedu biznį su kiekwienu teisingai.

Naudokitės wisi ligoniai reikalaujanti sweikatos!

Kur norite trumpam laikia sweikatos, nuo wisokių ligų, didelių ar mżų, meldžiame atsiszaukti į musų kompaniją Garsingų Karaliaucziaus D-rų rodų ir liekarstwų, kur randasi daugybė D-rų isz Europos ir Amerikos ant darymo rodų. Siuncziame gydyklas pagal geriausius Receptus į wisus krasztus, kas tikt pareikalauja. Nerekia turėt gėdos pasiklausti rodos apie slepema ligas. Mes użganėdiname wisus kas tikt prie mus atsiszaukia. Raszykite laiszkus ir adresuokit teip.

EUROPEAN DRUGS MED., CO.,
P. O. Box 2361, New York, N. Y. U., S. A.

J. WEINSTEIN,
pigiausei parsamdo karietas ant wesellių, kriksztinų ir pagrabų.
250 W. 14th Street,
Telefonas Canal 450.

NAUDOKITES.

PUIKIAUSIOS ant swieto popieros del gromatų raszymo su puikiausioms kwietkoms, apskaitimais ir pawinczia wonemś parsiduoda po neiszpasakytai nużeminta preke. Kas prisiųs 25c. pacztinems markems gaus tuziną tų puikiausių ant wisos pasaulės popierų su konwertais; kas prisiųs $1.00 gaus 5 tuzinus. Kasztus prisiuntimo mes apmokame.

Perkupcziams, agentams ir pedlioriams duodame didelį pelną. Ant pareikalawimo iszsiuncziame į wisas dalis Amerikos.

Użsisteliuodami popieras ir prisiųsdami ant jų pinįgus wisada uždekite szitokį adresą:

W. KUDARAUCKAS, & CO.,
Box 234, Lawrence, Mass.

Wienatinis Waterburio
Lietuwiszkas Saliunas.

Użlaiko gerą alų, seniauses ir czystas arielkas ir kwepenczius cigarus. Geriause użeiga dėl szwiežiai atważewusių į Waterbury. Yra tai wienatinis czyscziauses ir teisingiauses lietuwiszkas saliunas mieste Waterbury.

J. F. DANISEWICZIUS,
768 Bank St.,
Waterbury, Conn.

P. K. BRUCHAS,
użlaiko didelę
Krautuwe
Laikrodžių, Laikrodėlių, Žiedų, Spilkų ir tt.
Szliubinius Žiedus
padaro ant orderio už pigiause prekę.
954 33rd St., Chicago, Ill

Attorney Beckermanas,
ADWOKATAS.

Geriausei iszprowoja wisokias prowas wisokiuose suduose, kaipo ciwiliszkuose teip ir kriminaliszkuose. Persenėjusias ir użwilktas prowas atjieszko ir daweda prie greitesnio termino.

397 W. 14th St.,
Chicago. Illinois.

NERVITA Sugrażina sużudyta wyru stipruma ir drasuma.

Gydo impotencija, stabdo naktinia polucija ir wisas ligas ingautas per iszdykuma ar neatsargumo. Szita gydykla sudrutina nerwas ir daugina krauja; priduoda weidui raudonuma ir sugrażina żmogui jaunystia. Siuncziame pacztu uż 50c baxeli, uż $2.50 6 baxelius ir gwarantuojame iszgydyti arba pinigus sugrażinti.

Nervita Medical Co.,
Clinton & Jakson Sts., Chicago.

☞ Gaunama yra ir Aptiekoje Clark ir Van-Buren Sts., Chicago.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuwe tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunįgams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu wisus augszcziaus paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei,** nes per 30 metų użsiimdama iszdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

C. W. DYNIEWICZ & CO.,

805 MILWAUKEE AVENUE,
Pomiędzy West Division i Cleaver ulicami.
CHICAGO, ILLS.
KANTOR PIENIĘŻNY, REALNY I ASEKURACYJNY.

Wysełka pieniędzy do Europy, Sprzedaż Realności, Karty Podróżne, Okrętowe i Kolejowe do i z Europy, Wyrabianie Papierów Legalnych, Ściąganie Sched, Asekuracya Domów, Grunta Kolejowe na Farmy, Wypożyczanie pieniędzy na Budowanie lub zakupno Realności, Zmiana pieniędzy Zagranicznych, Notaryusze Publiczni.

Lietuwiszka Aptieka,

257 Hanover St., Boston, Mass

Pilna wisokiu aptiekoriszku tawprų czionykszcziu ir użrubežiniu.

Aptiekoje wisada galima rast DAKTARA, kurs duoda ligoniams rodas dykai.

Aptiekoje galima susikalbėt: lenkiszkai, ruskai, lietuwiszkai ir daugelyj kitokiu kalbų.

257 TEMYK GELTONA PARWA MUS APTIEKOS 257

LIETUWIU DAKTARAS

MARJA DOWIATT,

Kauno gub. Szauliu pawiete

838 W. 18th Street.
Nuo 8tos iki 12tos ryto.

Telefonas: Canal 78.
Telefonuot galima isz kiekwjenos aptiekos.

Geriausia proga pirkt gera laikrodely
..pas..

Paul's Co-Operative Watch Co.

3148 State St., CHICAGO, Ill.

Mes parduodame lietuwiams daugiaus laikrodėlių kaip wisos kitos kompanijos sudėjus sykiu. Jei nori gauti pigiai gerą laikrodėlį, lenciugėlį, kompasą, szliubinius žiedus, bicyklį, siuwamą masziną ir tt. ateik arba raszyk pas mus, o wiską gausi.

Atsiųsk ant sutaisymo sawo laikrodėlį, o mes pataisysime gerai ir pigiau kaip kiti.

PAUL'S CO-OPERATIVE WATCH CO.
Įsteigta 1877 m,
3148 State St., CHICAGO, ILL.
Dėl geresnės informacijos raszyk pas mus:

Ar Tawo peczius reikalai pataisymo?

[illegible] teip, tai pirk wisus reikalingus prie pecziaus daiktus pas

Outlet Furniture & Stove Co.,
3249 S. Morgan St.

o jie sutaisys tawo pecziu dykai. Teipgi turime didelę daugybę wisokių peczių už pigiausią prekę, pigiau kaip fabrike.

Wisi wyrai pas

Baltrukony!

Rasite szalta alų, seniauses arielkas, wyna net isz Europos, o cigarus net isz Turkijos.
Atsilankykite po nr.
11 N. River Side St.,
Waterbury, Conn.

Geo. M. Glaser, M. D.

Medicinos Daktaras.

Gydo wisokes ligas, turi geriausę praktiką ligose moterių, waikų ir chroniszkose ligose.
867 32nd St., Chicago.

OFISO WALANDOS:
Iki 9 ryto, nuo 12—2 po pietu ir po 6 wak.
Telefonas Yards 885.
Teipogi priima ligonius ofise po nr.
2876 Archer Av., kerte Bonfield
nuo 10—11 ryto.
Telefonas Canal 329.

J. LESZCZYNSKIO
Lenkiszkai - Lietuwiszka
APTIEKA
3315 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Turi geriauses gydyklas nuo wisokių ligų; uzlaiko wisokes Europines żoleles, Bobro mėsa, ruskas gywas dieles ir tt. Atsiszaukusiems per laiszkus ir apraszantiems sawo ligas, duoda rodas ir prisiuncziа gydyklas per pacztą arba per expresą.

Aptiekoje wisada randasi keli daktarai, teipogi per telefona gali paszaukti daktara kas tik koki nori.

Tel. Yards 709.
Dr. Statkiewiczius gywena ant Aptiekos.